

Konstitutionsutskottets betänkande 2021/22:KU1

Utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom ett gemensamt förslag från ledamöterna från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna om anslagen för 2022 inom utgiftsområde 1. Totalt uppgår anslagen inom utgiftsområdet till ca 17,2 miljarder kronor. Utskottets förslag avviker från budgetpropositionen när det gäller följande anslag: Regeringskansliet m.m., Länsstyrelserna m.m. och Allmänna val och demokrati. I fråga om övriga anslag inom utgiftsområdet finns det inga avvikelser mellan utskottets förslag och förslagen i budgetpropositionen. Detta innebär att utskottet delvis tillstyrker regeringens förslag om anslag i budgetpropositionen och delvis motionsyrkanden om anslag från Moderaterna och Kristdemokraterna. Övriga yrkanden i motioner med alternativa budgetförslag avstyrks.

Utskottet tillstyrker riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens förslag om anslag för 2022 inom utgiftsområdet. Utskottet tillstyrker också förslagen i budgetpropositionen om vissa bemyndiganden om ekonomiska åtaganden, om att Riksdagens ombudsmän (JO) får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet samt om godkännande av en investeringsplan.

Utskottet föreslår att riksdagen lägger redogörelsen om Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2020 till handlingarna.

Utskottet avstyrker motionsyrkanden om organisationen av Regeringskansliet och utrikesförvaltningen.

I betänkandet finns tio särskilda yttranden (S, M, SD, C, V, KD, L, MP). Ledamöterna från Socialdemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet, Liberalerna och Miljöpartiet avstår från ställningstagande när det gäller budgetbeslutet och redovisar i stället sina överväganden i särskilda yttranden.

Behandlade förslag

Proposition 2021/22:1 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

Redogörelse 2020/21:RS1 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2020.

Cirka 40 motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2021/22.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	4
Redogörelse för ärendet	7
Ärendet och dess beredning	7
Budgetprocessen i riksdagen	7
Betänkandets disposition	8
Utskottets överväganden	9
Regeringens resultatredovisning inom utgiftsområde 1	9
Statens budget inom utgiftsområde 1	16
Regeringskansliet	38
Utrikesförvaltningen	39
Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2020	42
Särskilda yttranden	45
1. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (S, MP)	45
2. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (C)	45
3. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (V)	46
4. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (L)	48
5. Regeringskansliet, punkt 2 (M)	49
6. Regeringskansliet, punkt 2 (SD)	50
7. Utrikesförvaltningen, punkt 3 (SD)	50
8. Utrikesförvaltningen, punkt 3 (C)	51
9. Utrikesförvaltningen, punkt 3 (V)	51
10. Utrikesförvaltningen, punkt 3 (KD)	51
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	53
Proposition 2021/22:1	53
Redogörelse 2020/21:RS1	53
Motioner från allmänna motionstiden 2021/22	54
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens samt motionärernas anslagsförslag	59
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens förslag till beställningsbemyndiganden	61
<i>Bilaga 4</i>	
Utskottets anslagsförslag	62
<i>Bilaga 5</i>	
Utrikesutskottets yttrande 2021/22:UU1y	63
<i>Tabell</i>	
Investeringsplan för Riksdagsförvaltningen	21

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Statens budget inom utgiftsområde 1

a) Anslagen för 2022

Riksdagen anvisar, med de anslagsvillkor som utskottet anger, anslagen för 2022 inom utgiftsområde 1 i enlighet med utskottets förslag i bilaga 4.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 utgiftsområde 1 punkterna 6, 8 och 10, bifaller delvis proposition 2021/22:1 utgiftsområde 1 punkt 1 och motionerna

2021/22:4056 av Karin Enström m.fl. (M) yrkande 1 och

2021/22:4186 av Tuve Skånberg m.fl. (KD) yrkande 1 och

avslår motionerna

2021/22:3269 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V),

2021/22:3907 av Matheus Enholm m.fl. (SD),

2021/22:3939 av Tina Acketoft m.fl. (L),

2021/22:4056 av Karin Enström m.fl. (M) yrkandena 2–7 och

2021/22:4141 av Per Schöldberg m.fl. (C).

b) Bemyndiganden om ekonomiska åtaganden

Riksdagen bemyndigar

1. regeringen att under 2022 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som regeringen föreslår,

2. Riksdagsförvaltningen att under 2022 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 130 000 000 kronor,

3. Riksdagsförvaltningen att under 2022 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 2 200 000 000 kronor,

4. Riksrevisionen att under 2022 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 20 000 000 kronor.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 utgiftsområde 1 punkterna 2, 3, 5 och 9.

c) Godkännande av en investeringsplan

Riksdagen godkänner investeringsplanen för 2022-2024 för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 utgiftsområde 1 punkt 4.

d) Godkännande av anslagsfinansiering av anläggningstillgångar

Riksdagen beslutar att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2022 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2021/22:1 utgiftsområde 1 punkt 7.

2. Regeringskansliet

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:643 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 2,

2021/22:1364 av Sten Bergheden (M),

2021/22:3639 av Pål Jonson m.fl. (M) yrkande 4,

2021/22:3640 av Pål Jonson m.fl. (M) yrkande 8,

2021/22:3643 av Pål Jonson m.fl. (M) yrkandena 7 och 11,

2021/22:3803 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD) yrkande 24,

2021/22:4062 av Maria Gardfjell m.fl. (MP) yrkande 3 och

2021/22:4197 av Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP) yrkande 16.

3. Utrikesförvaltningen

Riksdagen avslår motionerna

2021/22:65 av Björn Söder (SD) yrkande 2,

2021/22:94 av Dennis Dioukarev och Eric Palmqvist (båda SD),

2021/22:97 av Charlotte Quensel (SD) yrkande 2,

2021/22:237 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1,

2021/22:449 av Hanna Gunnarsson m.fl. (V) yrkande 9,

2021/22:648 av Alexander Christiansson (SD),

2021/22:736 av Magnus Jacobsson (KD),

2021/22:798 av Ingemar Kihlström (KD),

2021/22:1876 av Anders Hansson (M),

2021/22:2137 av Roland Utbult (KD),

2021/22:2280 av Maria Nilsson (L),

2021/22:2567 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2,

2021/22:2569 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkande 6,

2021/22:2793 av Mikael Oscarsson och Magnus Oscarsson (båda KD) yrkande 2,

2021/22:3666 av Annie Löf m.fl. (C) yrkande 132,

2021/22:3882 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 21 och

2021/22:3883 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkandena 39 och 46.

4. Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2020

Riksdagen lägger redogörelse 2020/21:RS1 till handlingarna.

Stockholm den 25 november 2021

På konstitutionsutskottets vägnar

Karin Enström

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Karin Enström (M), Hans Ekström (S)*, Ida Karkiainen (S)*, Lars Jilmstad (M), Per-Arne Håkansson (S)*, Per Schöldberg (C)*, Mia Sydow Mölleby (V)*, Fredrik Lindahl (SD), Laila Naraghi (S)*, Tuve Skånberg (KD), Daniel Andersson (S)*, Tina Acketoft (L)*, Mikael Strandman (SD), Anna Sibinska (MP)*, Erik Ottoson (M), Annicka Engblom (M) och Lars Andersson (SD).

* Avstår från ställningstagande under punkt 1, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens budgetproposition 2021/22:1 i de delar som gäller utgiftsområde 1 Rikets styrelse och ett antal motionsyrkanden från allmänna motionstiden 2021/22. Dessutom behandlas Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2020. Förslagen i propositionen och redogörelsen finns i bilaga 1. Motionsförslagen finns också i bilaga 1.

I bilaga 2 finns en sammanställning av förslagen i propositionen om anslag för 2022 samt de avvikelser från dessa som Moderaterna, Sverigedemokraterna, Centerpartiet, Vänsterpartiet, Kristdemokraterna och Liberalerna föreslår i sina respektive budgetmotioner. I bilaga 3 finns en sammanställning över de beställningsbemyndiganden som föreslås i propositionen.

Ledamöterna från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna har under utskottets beredning av ärendet justerat sina yrkanden jämfört med sina respektive motioner till ett gemensamt förslag om anslagen inom utgiftsområde 1.

Under beredningen av ärendet har riksdagsdirektören informerat utskottet om Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2020 och Riksdagsförvaltningens budgetförslag.

Vidare har under beredningen företrädare för Regeringskansliet lämnat information om konsekvenserna av olika budgetalternativ.

Utskottet har gett utrikesutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen och motionerna i de delar som rör utrikesförvaltningen. Utrikesutskottets yttrande finns i bilaga 5.

Budgetprocessen i riksdagen

Rambeslutsprocessen

Budgetprocessen innebär bl.a. att riksdagen i ett första steg genom ett beslut fastställer en utgiftsram för varje utgiftsområde. Utgiftsramen anger det belopp som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till (11 kap. 18 § tredje stycket riksdagsordningen).

Finansutskottet föreslog att riksdagen skulle fastställa Moderaternas, Sverigedemokraternas och Kristdemokraternas gemensamma förslag till utgiftsramar för utgiftsområdena för 2022 (bet. 2021/22:FiU1). Riksdagen har bifallit detta förslag och bestämt utgiftsramen för 2022 för utgiftsområde 1 Rikets styrelse till 17 238 338 000 kronor (bet. 2021/22:FiU1, rskr. 2021/22:46). I detta betänkande föreslår konstitutionsutskottet för riksdagen hur anslagen för utgiftsområdet ska fördelas inom utgiftsområdesramen.

Riksdagens ställningstagande till anslag och bemyndiganden om ekonomiska åtaganden för utgiftsområdet ska göras genom *ett* beslut (11 kap. 18 § fjärde stycket riksdagsordningen).

Uppföljning av regeringens resultatredovisning

Enligt 10 kap. 3 § budgetlagen (2011:203) ska regeringen i budgetpropositionen lämna en redovisning av de resultat som har uppnåtts i verksamheten i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat.

I utskottens uppgifter ingår att följa upp och utvärdera riksdagsbeslut (4 kap. 8 § regeringsformen). Som en del i utskottens uppföljning ingår att behandla den resultatinformation som regeringen presenterar. Riksdagen har beslutat om riktlinjer för bl.a. den löpande uppföljningen av regeringens resultatredovisning (framst. 2005/06:RS3, bet. 2005/06:KU21, rskr. 2005/06:333–335).

Utskottet har mot den bakgrunden gått igenom regeringens resultatredovisning för utgiftsområde 1 i budgetpropositionen. Genomgången är ett underlag för utskottets behandling av budgetpropositionen och för den fortsatta mål- och resultatdialogen med regeringen.

Betänkandets disposition

Betänkandet har disponerats så att målet för utgiftsområdet och regeringens resultatredovisning behandlas först. I det avsnittet tar utskottet också upp ett tillkännagivande som redovisas i budgetpropositionen inom utgiftsområde 1. Därefter behandlar utskottet förslagen i budgetpropositionen och de motionsförslag som gäller statens budget inom utgiftsområde 1. Utskottet behandlar sedan Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2020. Slutligen behandlas ett antal motionsförslag som väckts under allmänna motionstiden 2021/22. Förslagen i dessa motioner gäller Regeringskansliet och utrikesförvaltningen.

Utskottets överväganden

Regeringens resultatredovisning inom utgiftsområde 1

Propositionen

Gällande mål

Inom utgiftsområde 1 har riksdagen beslutat om mål för Sametinget och samepolitiken, demokratipolitiken och mänskliga rättigheter, nationella minoriteter och medier. Resultat för utgiftsområdet redovisas i budgetpropositionen på delområdesnivå.

För avsnittet medier redovisas resultatet samlat inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid. För avsnittet Sametinget och samepolitiken redovisas resultat om rennäring och andra näringar inom utgiftsområde 23 Areella näringar, landsbygd och livsmedel.

Målen för övriga delområden inom utgiftsområde 1 är inte bundna av riksdagen. Resultaten för dessa redovisas kortfattat i avsnittet Statens budget inom utgiftsområde 1 nedan.

Sametinget och del av samepolitiken

Det övergripande målet för samepolitiken är att verka för en levande samisk kultur byggd på en ekologiskt hållbar rennäring och andra samiska näringar (prop. 2005/06:1 utg.omr. 23, bet 2005/06:MJU2, rskr. 2005/06:108).

I propositionen anförs att resultatredovisningen inom Sametinget och samepolitiken utgår från följande bedömningsgrunder:

- insatser för samiskt inflytande och delaktighet
- insatser för utveckling av det samiska språkets användning och ställning
- insatser för att ta del av och utöva ett mångfaldigt samiskt kulturliv.

I propositionen redogör regeringen för de insatser som gjorts inom området. Bland annat har totalt 17 miljoner kronor under 2020–2021 tilldelats Sametinget för fördelning av extra krisstöd till samiska kulturverksamheter och samiska kulturutövare för att motverka de negativa ekonomiska konsekvenserna av sjukdomen covid-19.

Regeringen bedömer att de insatser som genomförts inom området bidrar till att målet uppfylls men att många utmaningar kvarstår. Det gäller inte minst inom språkområdet där en stor utmaning är att motverka att de samiska språken dör ut. Krisstödet till den samiska kultursektorn bedöms ha haft stor betydelse för att mildra negativa ekonomiska konsekvenser för samiska kulturskapare till följd av spridningen av covid-19 och de restriktioner som införts med anledning av sjukdomen.

Demokratipolitiken

Målet för demokratipolitiken är en levande demokrati som är uthållig, kännetecknas av delaktighet och där möjligheterna till inflytande är jämlika (prop. 2017/18:1 utg.omr. 1, bet. 2017/18:KU1, rskr. 2017/18:74).

Resultatredovisningen inom demokratipolitiken utgår från följande bedömningsgrunder:

- utvecklingen av valdeltagandet i det senaste allmänna valet
- omfattningen av medborgerligt engagemang i demokratiska processer och intresset för att engagera sig i och påverka samhällets utveckling
- förtroendet för demokratin i allmänhet och för demokratins institutioner, såsom regering, riksdag och EU:s institutioner
- omfattning och konsekvenser av hot, våld och trakasserier mot centrala aktörer i det demokratiska samtalet, t.ex. förtroendevalda, journalister och opinionsbildare.

I propositionen redogör regeringen för olika insatser som har gjorts inom området. Bland annat har det gjorts en nationell satsning för att uppmärksamma att demokratin i Sverige fyller 100 år. Regeringen genomförde under 2020 och 2021 en nationell kraftsamling för att säkerställa en levande och uthållig demokrati för framtiden. Som en del i satsningen har regeringen beslutat om uppdrag till 13 myndigheter att genomföra demokratistärkande insatser under 2021.

Vidare anförs i propositionen att utvecklingen av valdeltagandet är fortsatt positiv. Andelen röstande ökade i de nationella allmänna valen 2018 och i Europaparlamentsvalet 2019 jämfört med 2014 års val. Regeringen bedömer att de insatser som har genomförts för ett högt och mer jämlikt valdeltagande har aktualiserat valens och rösträttens betydelse, vilket bör ha bidragit till en ökad vilja hos olika grupper av röstberättigade att rösta i 2018 och 2019 års allmänna val.

I propositionen anför regeringen också att flera av insatserna i den nationella satsningen för att stärka demokratin har anpassats till nya förutsättningar med anledning av pandemin. Satsningen genomförs dock i stort sett enligt planerna. Sammantaget bedömer regeringen att satsningen genom bl.a. ökad kunskap bidrar till att främja människors förutsättningar att delta och vara delaktiga i demokratiska processer. Inte minst viktiga är de kunskapshöjande uppdrag och projekt som riktar sig till unga i olika livssituationer och på olika arenor.

Vidare anförs i propositionen att Forum för levande historia har utvecklat den digitala tillgängligheten genom bl.a. webinarier, utbildningsinsatser och annat stöd för att bidra till en mer uthållig demokrati.

Regeringen framhåller också att de insatser som den gör för att förebygga och hantera hot och hat i det offentliga samtalet utgår från handlingsplanen Till det fria ordets försvar som beslutades i juli 2017. Regeringen bedömer att de uppdrag och insatser som genomförs inom ramen för handlingsplanen bidrar till ökad kunskap om utsattheten för förtroendevalda, journalister och

företrädare för det civila samhället. Regeringen bedömer även att insatserna bidrar till ökat stöd för de som utsätts för hot och hat samt en ökad medvetenhet om frågan både lokalt och regionalt.

Mänskliga rättigheter

Målet för politiken för mänskliga rättigheter är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter (prop. 2015/16:1 utg.omr. 1, bet. 2015/16:KU1, rskr. 2015/16:62). Målet är sektorsövergripande och ska genomsyra all politik.

I propositionen anförts att bedömningen av utvecklingen och redovisningen av resultatet av arbetet med att uppnå målet görs utifrån strukturen i regeringens strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter (skr. 2016/17:29). Resultatet redovisas utifrån en bedömning av

- synpunkter och rekommendationer som Sverige får i internationella granskningar
- uppdragsredovisningar och utredningsbetänkanden
- andra rapporter och initiativ.

Även politiken för mänskliga rättigheter är en viktig del i regeringens arbete med att nå de globala målen för hållbar utveckling, enligt propositionen.

Regeringen anför vidare att Europeiska kommittén till förhindrande av tortyr och omänsklig eller förnedrande behandling eller bestraffning (CPT) genomförde sitt sjätte besök i Sverige den 18–29 januari 2021. Kommitténs observationer och rekommendationer överlämnades i en rapport till Sverige den 30 juli 2021.

Vidare anförts att Europarådets ministerkommitté i december 2020 beslutade ett antal rekommendationer om Sveriges efterlevnad av den europeiska stadgan om landsdels- eller minoritetsspråk. Bland annat rekommenderades Sverige att inrätta språkcentrum för finska, jiddisch, meänkieli och romani chib.

Det anförts också att Sverige återkommande har fått rekommendationer från internationella granskningsorgan om att inrätta en oberoende institution för mänskliga rättigheter i enlighet med Parisprinciperna. I juni biföll riksdagen propositionen Institutet för mänskliga rättigheter (prop. 2020/21:143, bet. 2020/21:KU33, rskr. 2020/21:356). Syftet med institutet är att främja och skydda de mänskliga rättigheterna på nationell nivå.

I propositionen redovisas ett antal ytterligare åtgärder som vidtagits inom området.

När det gäller regeringens bedömning av måluppfyllelsen anförts att det är av stor vikt för arbetet med mänskliga rättigheter att Institutet för mänskliga rättigheter inrättas 2022. Institutet kommer att spela en viktig roll i det fortsatta systematiska arbetet med mänskliga rättigheter genom att utifrån ett helhetsperspektiv kunna följa, undersöka och rapportera om hur de mänskliga rättigheterna respekteras.

Regeringens bedömning är att övriga insatser som har vidtagits inom ramen för regeringens strategi för det nationella arbetet med mänskliga rättigheter bidrar till att uppfylla målet att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter. Pandemin har i många avseenden inneburit ett större fokus på frågor om mänskliga rättigheter exempelvis genom en analys av hur pandemin kan påverka grundläggande fri- och rättigheter, t.ex. rätten till liv och hälsa. I vissa fall har pandemin dock medfört att arbetet med mänskliga rättigheter har haft ett mindre genomslag, t.ex. genom att färre har haft möjlighet att delta i utbildningsinsatser. Insatserna har bl.a. resulterat i en ökad kunskap och kompetens om mänskliga rättigheter hos framför allt statligt anställda och bidragit till ett mer samordnat och systematiskt arbete för mänskliga rättigheter på regional och lokal nivå.

Samtidigt visar enligt propositionen olika rapporter och granskningar att det krävs fortsatt arbete för att nå målet om att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter. Det finns bl.a. ett fortsatt behov av kompetenshöjande åtgärder om de mänskliga rättigheterna och av att integrera dessa i ordinarie verksamheter.

Nationella minoriteter

Målet för området nationella minoriteter är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande samt att stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande (prop. 2008/09:1 utg.omr. 1, bet. 2008/09:KU1, rskr. 2008/09:83). De nationella minoriteterna är judar, romer, samer, sverigefinnar och tornedalingar och de nationella minoritetsspråken är finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Målet ska följas upp inom följande delområden (prop. 2008/09:158, bet. 2008/09:KU23, rskr. 2008/09:272):

- diskriminering och utsatthet
- inflytande och delaktighet
- språk och kulturell identitet.

Resultatredovisningen inom nationella minoriteter utgår från följande bedömningsgrunder:

- kommuners, regioners och myndigheters efterlevnad av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk (minoritetslagen) och Sveriges internationella åtaganden inom området
- informations- och kunskapshöjande insatser för att förstärka efterlevnaden av de nationella minoriteternas rättigheter
- arbete mot diskriminering och utsatthet
- utvecklingen av samråd med och inflytande för de nationella minoriteterna
- språk- och kulturaktiviteter för och av de nationella minoriteterna
- insatser för att stärka de nationella minoritetsspråken.

Regeringen bedömer att kommuner, regioner och statliga myndigheter bidrar till uppfyllelse av målet för området. Den sammantagna bilden är dock att kommuner och regioner, såväl i som utanför förvaltningsområden, behöver vara mer aktiva för att uppfylla minoritetslagens krav. Pandemin har medfört negativa effekter för området, bl.a. eftersom insatser har fått ställas in. Liksom tidigare år har kommuner och regioner inom förvaltningsområdena generellt kommit längre i arbetet än kommuner och regioner utanför förvaltningsområdena. Flest åtgärder vidtas liksom tidigare år inom området språk och kultur. Arbeta återstår dock för att de nationella minoritetsspråken ska kunna revitaliseras och de nationella minoriteternas kultur fortleva.

Tillkännagivande om arbete mot antiziganism och för romsk inkludering

Riksdagen har på förslag av konstitutionsutskottet tillkännagett för regeringen det som utskottet anför om fortsatt arbete mot antiziganism och för romsk inkludering (bet. 2014/15:KU16 punkt 1, rskr. 2014/15:156). Utskottet anförde bl.a. följande:

Det behövs fortsatta satsningar för att bekämpa antiziganism och diskriminering. Skolorna är centrala i arbetet mot olika former av intolerans, såsom antiziganism, och samhället måste också reagera kraftfullt mot hatbrott. Vitboken om övergreppen mot romerna måste fortsätta att spridas till olika delar av samhället. Uppdraget till kommissionen mot antiziganism att ta fram skolmaterial baserat på Vitboken och sprida detta är centralt. I samband med att strategin för romsk inkludering antogs utsåg den tidigare regeringen fem pilotkommuner som under åren 2012–2015 får statsbidrag för att arbeta med frågor om romsk inkludering. Spridningen av de metoder och arbetssätt för romsk inkludering som utarbetats av dessa kommuner, liksom av myndigheter inom ramen för arbetet med strategin, måste säkerställas så att satsningarna blir långsiktiga. Metoden med brobyggare, som har romsk språk- och kulturkompetens, har visat sig fungera och verksamheten bör utvecklas vidare och spridas till fler kommuner och myndigheter. Fortsatta jämställdhetsåtgärder och konkreta insatser som är relevanta för jämställdheten mellan romska kvinnor och män samt flickor och pojkar bör vidtas. Utbildning är en av de viktigaste faktorerna för att nå bättre levnadsvillkor för den romska befolkningen. Utveckling och produktion av lärverktyg på samtliga språkliga variationer av romani chib för barn, unga och vuxna bör därför främjas. Skolverkets läromedelssupplement om romsk kultur, språk, religion och historia bör spridas och tillgängliggöras i större utsträckning. Under 2015 bör vidare, vid sidan om pågående insatser, de åtgärder som vidtagits inom ramen för strategin för romsk inkludering utvärderas och ett gediget tankearbete för insatser och åtgärder för kommande år ta vid. Med bifall till motion 2014/15:1719 yrkandena 1–4, 6, 7 och 9 bör riksdagen tillkännage detta för regeringen.

I propositionen anfördes att regeringen efter riksdagens tillkännagivande har genomfört ett flertal åtgärder mot antiziganism och för romsk inkludering. Åtgärderna har bl.a. omfattat uppdrag till Statens skolverk att öka kunskapen i skolan om de nationella minoriteterna med fokus på romer och att sprida läromedelssupplement om romsk kultur, språk, religion och historia. Vidare har

kommuner fått statsbidrag för att anställa romska brobyggare i skolan och inom socialtjänsten. Uppdrag har även lämnats till Länsstyrelsen i Stockholms län att sprida information om arbetet med romsk inkludering, bl.a. via webbplatsen minoritet.se.

Vidare redovisas i propositionen ytterligare åtgärder som genomförts inom ramen för strategin för romsk inkludering och regeringens nationella plan mot rasism, liknande former av fientlighet och hatbrott. Det handlar bl.a. om åtgärder för att motverka diskriminering av romer på bostadsmarknaden och förbättrade förutsättningar för romska ungdomsorganisationers deltagande i samhällslivet. Vidare har Länsstyrelsen i Stockholms län under 2020–2023 fått ett uppdrag att samordna, följa upp och genomföra insatser inom ramen för strategin för romsk inkludering. I uppdraget ingår att genomföra insatser för att öka kunskapen om romsk historia, romers nuvarande livsvillkor och ställning som nationell minoritet, genom exempelvis spridning av utbildningsmaterialet Antiziganismen i Sverige (Ku2019/02101). Uppdraget har redovisats i regeringens skrivelse 2020/21:75.

Regeringen avser att fortsätta arbetet mot antiziganism och för romsk inkludering men bedömer att den förstärkning för att genomföra strategin för romsk inkludering som föreslås i denna proposition, tillsammans med genomförda åtgärder, tillgodoser riksdagens tillkännagivande. Regeringen anser därmed att tillkännagivandet är slutbehandlat.

Tidigare behandling

Vid budgetbehandlingen hösten 2019 konstaterade utskottet att riksdagen och regeringen sedan flera år har en dialog om utvecklingen av den ekonomiska styrningen (bet. 2019/20:KU1 s. 17 f.). Utskottet ansåg att det är viktigt att den ekonomiska styrningen fortsätter att utvecklas. Vidare ansåg utskottet att resultatredovisningen är ett viktigt underlag för utskottets beredning av budgetpropositionen. Regeringens redovisning och bedömning av de resultat som uppnåtts ska ha en klar och tydlig struktur, eftersom detta bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om. När det gällde strukturen på regeringens resultatredovisning och redovisningen av gjorda insatser ansåg utskottet att den i stort var bra. Utskottet såg positivt på att regeringen redovisade resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder. Samtidigt betonade utskottet vikten av att indikatorerna och bedömningsgrunderna är väl motiverade och att samma indikatorer och bedömningsgrunder i så stor utsträckning som möjligt används under en längre tid. Om samma indikatorer och bedömningsgrunder används över tid blir det lättare att följa utvecklingen inom olika områden. Utskottet noterade att det tidigare hade välkomnat det arbete som genomförts med att utveckla och förtydliga budgetpropositionens härledningstabeller och tillhörande texter. Emellertid konstaterade utskottet att det fortfarande ibland saknades förklaringar till de förändringar av anslagsnivåerna som redovisades. Utskottet

underströk att det är angeläget att innebörden av de förändringar av anslagen som redovisas på ett eller annat sätt tydligt framgår av budgetpropositionen.

I sitt budgetbetänkande hösten 2020 noterade utskottet att regeringen i budgetpropositionen anförde att utgångspunkten för utvecklingsarbetet har varit budgetlagens krav på regeringen att i budgetpropositionen redovisa resultat i förhållande till de mål som beslutats av riksdagen och att redovisningen ska vara anpassad till de olika utgiftsområdena (bet. 2020/21:KU1 s. 15 f.). Vidare noterade utskottet att det i propositionen anfördes att arbetet hade resulterat i förtydligade riktlinjer för utformningen av resultattexter. Resultatredovisningen bör enligt riktlinjerna visa de mest centrala resultaten inom respektive område och disponeras efter de centrala resultatindikatorerna och bedömningsgrunderna. Utskottet välkomnade det utvecklingsarbete som hade gjorts. Det var enligt utskottet positivt att resultatredovisningen utgick från de mest centrala resultaten och disponerades efter de centrala resultatindikatorerna och bedömningsgrunderna. Liksom tidigare såg utskottet positivt på att regeringen redovisar resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder för målen och ansåg att samma indikatorer och bedömningsgrunder i så stor utsträckning som möjligt bör användas under längre tid för att det ska bli lättare att följa utvecklingen inom olika områden. I sammanhanget noterade utskottet att regeringen i propositionen anförde bl.a. att resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder bör väljas med hänsyn till kontinuitet över tid. Resultatredovisningen var enligt utskottet ett viktigt underlag för utskottets beredning av budgetpropositionen. Regeringens redovisning och bedömning av de resultat som uppnåtts ska ha en klar och tydlig struktur eftersom detta bidrar till en ökad förståelse för hur statliga anslagsmedel används och vilka resultat de får i förhållande till de mål som riksdagen har beslutat om. Utskottet konstaterade att regeringens resultatredovisning i budgetpropositionen för 2021 hade en klar och tydlig struktur.

Utskottets bedömning

Utskottet konstaterar att det sedan flera år pågår en dialog mellan riksdagen och regeringen om utvecklingen av den ekonomiska styrningen. Utskottet anser att det är viktigt att arbetet med den ekonomiska styrningen och regeringens resultatredovisning fortsätter att utvecklas.

Av budgetpropositionen framgår att Regeringskansliets interna riktlinjer för utformningen av regeringens resultatredovisning arbetades om inför budgetpropositionen för 2021. Utvecklingsarbetet har fortsatt i Regeringskansliet för att resultatredovisningarna ska utformas i enlighet med riktlinjerna. Från och med budgetpropositionen för 2022 har avsnittet Analys och slutsatser bytt namn till Regeringens bedömning av måluppfyllelsen. Syftet med förändringen är att rubriken tydligare ska återspegla det avsedda innehållet i avsnittet.

Utskottet välkomnar detta utvecklingsarbete och anser att regeringens resultatredovisning har blivit tydligare. Den nya rubriken Regeringens bedömning av måluppfyllelsen återspeglar som regeringen framhåller på ett tydligare sätt vad avsnittet innehåller.

Liksom tidigare ser utskottet positivt på att regeringen redovisar resultatindikatorer och andra bedömningsgrunder för målen. Det är bra om samma indikatorer i så stor utsträckning som möjligt används under en längre tid för att det ska bli lättare att följa utvecklingen inom olika områden.

Utskottet anser i likhet med regeringen att tillkännagivandet om arbete mot antiziganism och för romsk inkludering är slutbehandlat (bet. 2014/15:KU16 punkt 1, rskr. 2014/15:156).

Statens budget inom utgiftsområde 1

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen anvisar, med de anslagsvillkor som utskottet anger, anslagen för 2022 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse i enlighet med riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) respektive Riksrevisionens förslag och i enlighet med Moderaternas, Sverigedemokraternas och Kristdemokraternas gemensamma förslag respektive delvis i enlighet med regeringens förslag, lämnar de bemyndiganden som regeringen, riksdagsstyrelsen och Riksrevisionen har begärt, beslutar att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2022 får anslagsfinansiera anläggningsstillgångar som används i myndighetens verksamhet samt godkänner en investeringsplan för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag*. Budgetförslag i motioner från Moderaterna och Kristdemokraterna bifalls delvis. Övriga yrkanden i motioner med budgetförslag avslås.

Jämför särskilt yttrande 1 (S, MP), 2 (C), 3 (V) och 4 (L).

Propositionen

Statschefen

Anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* får användas för att täcka utgifter för statschefens officiella funktioner inklusive utgifter för kungafamiljen samt för Kungliga hovstatens (Hovstaten) och Kungliga slottsstatens (Slottsstaten) förvaltningsutgifter. Hovstaten och Slottsstaten har till uppgift att bistå statschefen och övriga medlemmar av kungafamiljen i deras officiella plikter. I uppgiften ingår även att vårda och att visa det kungliga kulturarvet.

Kungens konstitutionella, statsceremoniella och officiella uppgifter utgör kärnan i Hovstatens verksamhet. I dessa uppgifter ingår bl.a. öppnandet av riksmötet, ordförandeskap i Utrikesnämnden och i konseljer, audienser,

statsbesök, officiella besök, representation och möten med företrädare för den offentliga och den privata sektorn och med företrädare för det civila samhället.

Slottsstatens verksamhet omfattar huvudsakligen vård och underhåll av det kungliga kulturarvet samt utställnings- och visningsverksamhet.

Verksamheten vid Hovstaten och Slottsstaten har påverkats påtagligt av spridningen av covid-19. För Hovstaten har inplanerade programpunkter fått genomföras digitalt, senareläggas eller ställas in, vilket medfört att kostnaderna blev lägre än 2019.

Den visningsverksamhet som Slottsstaten bedriver har delvis hållits stängd, vilket har medfört ett betydande intäktsbortfall. I syfte att mildra de ekonomiska konsekvenserna ökades de anslagna medlen till Slottsstaten med 40 miljoner kronor till 111,7 miljoner kronor efter förslag i propositionen Höständringsbudget för 2020 (prop. 2020/21:2, bet. 2020/21:FiU11, rskr. 2020/21:64). Verksamhetsutfallet för Slottsstaten blev negativt och uppgick till -6,8 miljoner kronor för 2020, vilket kan jämföras med ett positivt resultat om 0,1 miljoner kronor 2019.

Kungliga hov- och slottsstaten ska enligt överenskommelse med regeringen årligen lämna en berättelse över den samlade verksamheten (prop. 1996/97:1 utg.omr. 1 avsnitt 4). Verksamhetsberättelsen ligger till grund för regeringens bedömning av medelsbehovet. Av det totala anslaget tillförs Hovstaten 51 procent medan Slottsstaten tillförs 49 procent. I budgetpropositionen för 2021 beaktade regeringen att Riksmarskalksämberetet framfört att anslagsökningar för säkerhetshöjande åtgärder vid de kungliga slotten i sin helhet borde fördelas till Slottsstaten, även om det skulle innebära avsteg från den i övrigt gällande överenskommelsen om anslagsfördelning mellan Hovstaten och Slottsstaten (prop. 2020/21:1 utg.omr. 1 avsnitt 4). Diskussionerna mellan Riksmarskalksämberetet och Regeringskansliet har fortsatt under 2021. I samband med dessa har det inte bedömts finnas skäl att ändra anslagsfördelningen.

Regeringen föreslår att 149 157 000 kronor anvisas för anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* för 2022.

Riksdagsförvaltningen

Riksdagens ledamöter och partier m.m.

Anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* får användas för kostnader för

- ersättningar som riksdagens ledamöter enligt lag har rätt till inom ramen för sitt ledamotsuppdrag
- stöd till riksdagsledamöternas och partigruppernas arbete i riksdagen
- talmannens verksamhet, resor och representation
- utskottens utgående besök samt utrikes och inrikes resor och utfrågningar
- internationellt och interparlamentariskt samarbete samt bidrag till interparlamentariskt samarbete

- bidrag till föreningar i riksdagen
- bidrag till Stiftelsen Sveriges Nationaldag
- språkutbildning för riksdagens ledamöter
- klimatkompensation.

När det gäller anslaget anförs i propositionen att kostnaderna för Riksdagsförvaltningen normalt ökar under ett valår och året därefter. För valåret 2022 beräknas det förväntade anslagssparandet täcka kostnaderna.

Vidare anförs att redan 2022 uppkommer vissa kostnader för förberedelser i samband med riksdagens del av Sveriges EU-ordförandeskap 2023.

I propositionen anförs att stödet till partigrupperna i riksdagen för politiska sekreterare till riksdagens ledamöter regleras i 3 kap. lagen (2016:1109) om stöd till partigrupperna för riksdagsledamöternas arbete i riksdagen och riksdagsstyrelsens föreskrift (RFS 2016:6) om tillämpningen av lagen. Schablonbeloppet för stödet till politiska sekreterare räknas upp med ca 1,8 procent fr.o.m. den 1 januari 2022. Detta innebär att nivån på anslaget behöver ökas med 5 026 000 kronor fr.om. 2022.

Riksdagsstyrelsen föreslår att 981 205 000 kronor anvisas för anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* för 2022.

Riksdagens förvaltningsanslag

Anslaget 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag* får användas för Riksdagsförvaltningens förvaltningsutgifter, bidrag till föreningar i riksdagen och resebidrag till skolor. Anslaget får också användas för kostnader för stipendier till skolungdomar och kostnader för nämnder och riksdagsorgan enligt lagen (2011:745) med instruktion för Riksdagsförvaltningen.

I propositionen finns en sammanfattning av Riksdagsförvaltningens resultat sedan januari 2020. En närmare redogörelse finns nedan under rubriken Riksdagens årsredovisning för verksamhetsåret 2020.

I propositionen anförs att kostnaderna för tjänstepension har ökat kraftigt under flera år och prognosen är att kostnaderna kommer att fortsätta att stiga under de närmaste åren och därefter ligga kvar på den högre nivån. Riksdagsförvaltningen bedömer att den inte klarar att täcka hela den ökade kostnaden genom besparingar eller effektiviseringar, utan att detta skulle få konsekvenser för verksamheten som stöder den parlamentariska processen. Anslaget bör därför förstärkas med 20 000 000 kronor fr.o.m. 2022.

Med anledning av ökade kostnader för hyror och fjärrkyla bör anslaget även ökas med 13 500 000 kronor fr.o.m. 2022.

Vidare anförs i propositionen att kostnaderna för digitala möten har ökat med anledning av pandemin. Förvaltningen har byggt ut möjligheten att genomföra digitala möten. Satsningen på digitala möten kommer att fortsätta och det finns ett utökat behov av både resursförstärkning och it-utrustning. Mot den bakgrunden föreslås att anslaget ökas med 8 110 000 kronor fr.o.m. 2022.

Arbetet med förberedelser inför det kommande valet till riksdagen har påbörjats och kommer att intensifieras det kommande året. Anslaget föreslås ökas 2022 med den beräknade kostnaden på 17 950 000 kronor.

Under Sveriges EU-ordförandeskap förväntas riksdagen skapa arenor där parlamentariker från medlemsstater, Europaparlamentet, kandidatländer m.fl. träffas för diskussioner i aktuella frågor. Det innebär att riksdagen ska arrangera ett antal interparlamentariska EU-konferenser under våren 2023. Under 2022 planerar förvaltningen för förberedande aktiviteter för att kunna arrangera konferenserna. Mot bakgrund av detta föreslås att anslaget ökas med 6 580 000 kronor 2022.

Renoveringen av ledamotshuset planeras att bli slutförd under 2022. Det finns enligt propositionen ett behov av resursförstärkning för att samordna mottagandet av ledamotshuset från projekt till förvaltning. Under 2022 uppkommer också kostnader som är relaterade till bl.a. säkerhets- och it-verksamhet i fastigheten. För 2022 föreslås att anslaget ökas med 10 640 000 kronor.

Inför ombyggnaden av kvarteret Cephalus uppstår redan 2022 initiala kringkostnader. För dessa föreslås anslaget ökas med 500 000 kronor för 2022.

Vidare anförs i propositionen att demokratijubileet fortsätter och under första halvåret 2022 kommer Riksdagsförvaltningen att fortsätta att sprida kunskap om och väcka engagemang för demokratins betydelse i dåtid, nutid och framtid. Med anledning av demokratijubileet föreslås anslaget öka med 5 200 000 kronor för 2022.

I juni 2023 kan Sverige fira 500 år som en självständig nation. Det historiska jubileet ger en utgångspunkt för att beskriva hur vårt lands styrelseskick har vuxit fram, från riksmötet i Strängnäs till dagens konstitution. Riksdagsförvaltningen planerar att uppmärksamma hur Sveriges styrelseskick har utvecklats med tyngdpunkt på riksdagens roll och arbetsformer. Mot bakgrund av detta föreslås att anslaget ökas med 1 900 000 kronor för 2022.

Det finns ett behov av resursförstärkning när det gäller tjänstemannastöd gentemot Organisationen för säkerhet och samarbete i Europas parlamentariska församling (OSSE PF). För 2022 föreslås därför att anslaget ökas med 1 070 000 kronor för 2022.

Sammantaget föreslår riksdagsstyrelsen att 984 675 000 kronor anvisas för anslaget 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag* för 2022.

Riksdagsstyrelsen föreslår också att Riksdagsförvaltningen under 2022 bemyndigas att ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 130 000 000 kronor.

Riksdagens fastighetsanslag

Anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* får användas för kostnader för särskilt beslutat underhåll i Riksdagsförvaltningens egna fastigheter och bostadsrätter. Det får också användas för kostnader för renoverings- och underhållsåtgärder, evakueringslokaler i samband med renoveringsarbeten,

markskötsel och utemiljö, konst, fast inredning samt kostnader för it-system kopplade till denna verksamhet. Anslaget får även användas för att täcka kostnader för räntor och avskrivningar. Vidare får anslaget användas för kostnader för förvärv av mark för att bygga en extern godsmottagning i framtiden samt för kostnader för fastighetsförvärv i samband med Framtidens riksdagshus.

I propositionen anförs att Riksdagsförvaltningen har tagit fram en övergripande långsiktig planering som kallas Framtidens riksdagshus för att förvalta och utveckla fastigheterna. Det finns ett stort underhållsbehov i fastighetsbeståndet och omfattande renoveringsarbeten beräknas pågå in på 2030-talet.

Byggproduktion pågår i projekt ledamotshuset sedan våren 2019. Projektet beräknas bli färdigställt under 2022. Anslaget påverkas av avskrivningskostnader redan 2022 eftersom projektet beräknas bli avslutat under året. Kostnaden för 2022 beräknas till ca 20 000 000 kronor. Anslaget föreslås därför ökas med 20 000 000 kronor fr.o.m. 2022.

Riksdagsstyrelsen föreslår att 120 000 000 kronor anvisas för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* för 2022.

Riksdagsstyrelsen föreslår också att riksdagen godkänner investeringsplanen för 2022–2024 för anslaget 2:3 *Riksdagens fastighetsanslag* som riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar. I tabellen nedan finns investeringsplanen.

Investeringsplan för Riksdagsförvaltningen*Miljoner kronor*

	Utfall 2020	Prognos 2021	Budget 2022	Beräknat 2023	Beräknat 2024	Summa 2022– 2024
Anskaffning och utveckling av nya investeringar						
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>						
Finansiering av anskaffning och utveckling						
Vidmakthållande av befintliga investeringar	562	613	364	140	361	865
Underhåll och renoveringsplan	44	43	55	60	50	165
Projekt ledamotshuset	518	550	254	0	0	254
Projekt Cephalus	0	15	50	70	300	420
Fogar och fasader i riksbyggnaderna	0	5	5	10	11	26
<i>varav investeringar i anläggningstillgångar</i>	562	613	364	140	361	865
<i>-byggnader, mark och annan fast egendom</i>	562	613	364	140	361	865
Finansiering av vidmakthållande	562	613	364	140	361	865
Anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag	3	14	5	10	11	26
Övrig kreditram (lån i Riksgäldskontoret)	559	599	359	130	350	839
Totala utgifter för anskaffning, utveckling och vidmakthållande av investeringar	562	613	364	140	361	865
Totalt varav investeringar i anläggningstillgångar	562	613	364	140	361	865

Källa: Proposition 2021/22:1 utg.omr. 1 tabell 4.8.

Vidare föreslår riksdagsstyrelsen att Riksdagsförvaltningen bemyndigas att under 2022 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 2 200 000 000 kronor.

Riksdagens ombudsmän

Riksdagens ombudsmäns (JO) uppgift är att utöva tillsyn över tillämpningen i offentlig verksamhet av lagar och andra författningar. Ombudsmännen ska särskilt se till att domstolar och förvaltningsmyndigheter i sin verksamhet följer regeringsformens bud om saklighet och opartiskhet och att medborgarnas grundläggande fri- och rättigheter inte åsidosätts i den

offentliga verksamheten. Ombudsmännen ska också verka för att brister i lagstiftningen avhjälpas.

JO har vidare till uppgift att fullgöra de uppgifter som ankommer på ett nationellt besöksorgan enligt det fakultativa protokollet den 18 december 2002 till Förenta nationernas konvention mot tortyr och annan grym, omänsklig eller förnedrande behandling (Opcat).

Resultatet av JO:s verksamhet redovisas i myndighetens årsredovisning, i den årliga ämbetsberättelsen, i den årliga Opcat-rapporten samt i temarapporter. I propositionen anförs att JO bedöms genom sin verksamhet ha bidragit till att främja rättssäkerheten och höja den rättsliga kvalitetsnivån i myndighetsutövningen. JO har även belyst viktiga rättssäkerhetsaspekter genom att besvara lagstiftningsremisser, bl.a. om lagstiftning som föranletts av coronapandemin. JO har en i huvudsak mycket god måluppfyllelse när det gäller de övergripande målen för verksamheten. Under 2020 har myndigheten haft en något mindre god måluppfyllelse i fråga om vissa verksamhetsmål, bl.a. handläggningstider för fullt utredda ärenden och antal inspektioner.

Anslaget 2:4 *Riksdagens ombudsmän (JO)* får användas för Riksdagens ombudsmäns (JO) förvaltningsutgifter och anskaffningar av anläggningstillgångar.

I propositionen anförs att plattformen för den externa webben behöver bytas ut 2022 och att investeringskostnaden 2022 kommer att uppgå till 2 000 000 kronor, som dock bedöms kunna finansieras genom att utnyttja myndighetens anslagssparande. För att JO bl.a. inom rimlig tid ska kunna avgöra det ökande antalet klagomålsärenden behöver JO anställa ytterligare ordinarie jurister. Anslaget bör därför förstärkas med 4 000 000 kronor fr.o.m. 2022.

Riksdagens ombudsmän (JO) föreslår att 123 577 000 kronor anvisas för anslaget 2:4 *Riksdagens ombudsmän (JO)* för 2022.

Vidare föreslår Riksdagens ombudsmän (JO) att myndigheten för 2022 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet. I propositionen anförs att enligt 4 kap. lagen (2016:1091) om budget och ekonomiadministration för riksdagens myndigheter ska anläggningstillgångar – med vissa särskilt angivna undantag – finansieras med lån i Riksgäldskontoret, om inte riksdagen beslutar att finansiering ska ske på annat sätt. JO har hittills fått använda anslagsmedel för att finansiera sina anläggningstillgångar, bl.a. med hänsyn till att dessa investeringar normalt är av ringa omfattning. JO bedömer att denna ordning bör gälla även under 2022.

Riksrevisionen

Riksrevisionen har som huvudsaklig uppgift att granska genomförandet och resultatet av det statliga åtagandet, att statliga insatser är effektiva och att god ordning råder i den statliga redovisningen. Riksrevisionen har även i uppdrag att företräda Sverige som det nationella revisionsorganet samt att bedriva internationellt utvecklingssamarbete.

Riksrevisionens verksamhet ska främja en god förvaltning. Med detta avses att statens verksamhet ska bedrivas med hög effektivitet och enligt gällande regelverk, att den redovisas på ett tillförlitligt sätt samt att god hushållning av statens resurser iakttas. Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete ska bidra till att stärka de nationella revisionsorganens kapacitet och förmåga att bedriva revision enligt internationella standarder samt till stärkt revision inom multilaterala organisationer.

Resultaten av Riksrevisionens verksamhet redovisas i myndighetens årsredovisning, i den årliga rapporten och i uppföljningsrapporten. Dessutom rapporterar myndigheten till riksdagen vart fjärde år (senast 2018) om resultatet av sitt internationella utvecklingsarbete.

Av propositionen framgår att Riksrevisionen under 2020 slutförde granskningen av myndigheternas årsredovisningar för räkenskapsåret 2019. Under 2020 publicerades 30 granskningsrapporter, vilka var väl fördelade mellan riksdagens utskott. Förhållandevis många granskningar genomfördes 2020 inom finansutskottets område. Vidare anføres att Riksrevisionen i rollen som nationellt revisionsorgan aktivt har bidragit till utvecklingen av revisionsstandarder.

Konstitutionsutskottet har uppdragit åt en extern revisionsbyrå att utföra revision av Riksrevisionen. Revisionsbyrån har i sin revisionsberättelse bedömt att Riksrevisionens årsredovisning är i allt väsentligt rättvisande.

Anslaget 2:5 *Riksrevisionen* får användas för Riksrevisionens förvaltningsutgifter utom för Riksrevisionens internationella utvecklingssamarbete som finansieras inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd.

Riksrevisionen bedömer att anslaget endast behöver ökas på grund av pris- och löneomräkning och föreslår att 355 822 000 kronor anvisas för anslaget 2:5 *Riksrevisionen* för 2022.

Vidare föreslår Riksrevisionen att den bemyndigas att under 2022 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 20 000 000 kronor

Sametinget

Anslaget 3:1 *Sametinget* får användas för Sametingets och Nationellt samiskt informationscentrums förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för statsbidrag till Samefonden.

I propositionen anføres att anslaget bör ökas med 6 000 000 kronor årligen 2022–2024 för bl.a. en ökad ärendehantering för Sametinget med anledning av införandet av en konsultationsordning.

Regeringen föreslår att 61 800 000 kronor anvisas för anslaget 3:1 *Sametinget* för 2022.

Regeringskansliet m.m.

Anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* får användas för Regeringskansliets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för utrikesrepresentationen, kommittéväsendet och gemensamma ändamål (hyror, kapitalkostnader m.m.).

Målet för verksamheten är att Regeringskansliet ska vara ett effektivt och kompetent instrument för regeringen i dess uppgift att styra riket och förverkliga sin politik.

Regeringskansliet, kommittéerna och utlandsmyndigheterna hade i genomsnitt 4 623 tjänstgörande under 2020 (exklusive lokalt anställda vid utlandsmyndigheterna). Av dessa var ca 4 procent tjänstgörande på politikeravtalet.

Vidare anförs i propositionen att Sverige har diplomatiska förbindelser med i stort sett alla självständiga stater i världen. Utrikesrepresentationen bestod per den 1 augusti 2021 av 109 utlandsmyndigheter (93 ambassader, sju delegationer och representationer, nio karriärkonsulat). Och åtta Stockholmsbaserade ambassadörer (som täcker 31 länder). Vidare har Sverige drygt 320 honorärkonsulat. Från den 1 januari 2000 till den 1 augusti 2021 har regeringen beslutat att öppna 26 ambassader, en delegation och sex karriärkonsulat. För samma period har regeringen beslutat att stänga 22 ambassader och sju karriärkonsulat.

Anslaget föreslås minskas med 4 400 000 kronor 2022–2024 för att finansiera Delegationen för kommunal ekonomi i balans.

För arbete med analyser av statligt ägda företag ökas anslaget med 4 800 000 kronor från 2022.

Vidare föreslås att anslaget ökas med 50 000 000 kronor 2022 för att hantera engångskostnader som uppstår till följd av fastighetsprojekt i de lokaler Regeringskansliet hyr i Stockholm.

Regeringen föreslår att 8 441 101 000 kronor anvisas för anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* för 2022.

Länsstyrelserna m.m.

Anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* får användas för de 21 länsstyrelsernas förvaltningsutgifter samt för ersättningar till regioner och Gotlands kommun för de uppgifter som dessa övertagit från länsstyrelserna. Anslaget får även användas för regeringens behov av vissa mindre utvecklingsinsatser och visst europeiskt samarbete. Anslaget får vidare användas för utgifter för den svenska offentliga medfinansieringen av tekniskt stöd i vissa av de territoriella programmen samt delfinansiering av förvaltningsorganisationen för Laponiatjuottjudus.

Det saknas ett riksdagsbundet mål för området. I avsaknad av ett sådant mål är regeringens mål för området att nationella mål ska få genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Detta

mål omfattar samtliga län, oavsett ansvars- och uppgiftsfördelning mellan staten, kommunerna och regionerna.

Några resultatindikatorer eller bedömningsgrunder används inte på detta område. Länsstyrelserna har uppgifter som syftar till att uppfylla många nationella mål fördelade på ett stort antal utgiftsområden. Flera av dessa mål är riksdagsbundna.

Regeringen bedömer att länsstyrelserna 2020 arbetade sektorsövergripande och att de utifrån sitt statliga helhetsperspektiv bidrog till att inom sina ansvarsområden samordna samhällsintressen och statliga myndigheters insatser i syfte att nå nationella målsättningar. Regionala förutsättningar har vägts in såväl i de samordnande uppgifterna och främjandet av länets utveckling som i tillsynsarbetet.

Regeringen bedömer att länsstyrelserna med stöd av de anslagsförstärkningar som gjorts har ställt om verksamheten på ett snabbt och ändamålsenligt sätt för att ta sig an deras nya uppgifter med anledning av spridningen av covid-19. Detta arbete har emellertid medfört behov av omprioriteringar i den ordinarie verksamheten. Länsstyrelserna har gjort väl avvägda prioriteringar i verksamheten, men behöver även fortsättningsvis arbeta strukturerat för att hantera ned- och omprioriteringar i den ordinarie verksamheten. Det är också angeläget att de kunskaper och erfarenheter som förvärvats under krishanteringen tas tillvara i myndigheternas fortsatta arbete.

I propositionen anförs att efter att det regionala utvecklingsansvaret successivt överförts till regionerna finansieras verksamheten i dagsläget bl.a. genom utbetalning av medel från länsstyrelsernas förvaltningsanslag till regionerna. För att samla den statliga finansieringen inom samma utgiftsområde anser regeringen att medel från länsstyrelsernas förvaltningsanslag bör flyttas till anslaget 1:1 *Regionala utvecklingsåtgärder* inom utgiftsområde 19 Regional utveckling. Anslaget minskas därför med 99 400 000 kronor fr.o.m. 2022.

Vidare anförs att anslaget bl.a. används för länsstyrelsernas arbete mot mäns våld mot kvinnor. Delar av dessa medel bör, för att kunna användas för bidrag till kommunernas arbete mot prostitution och människohandel, flyttas till anslaget 3:1 *Särskilda jämställdhetsåtgärder* inom utgiftsområde 13 Jämställdhet och nyanlända invandrares etablering. Anslaget bör därför minskas med 3 000 000 kronor.

Kompetensteamet vid Länsstyrelsen i Östergötlands län mot hedersrelaterat våld och förtryck föreslås bli ombildat till ett permanent nationellt kompetenscentrum på området. Anslaget bör därför ökas med 32 000 000 kronor fr.o.m. 2022.

I syfte att stärka totalförsvarsuppbyggnaden på Gotland bör anslaget ökas med 6 700 000 kronor fr.o.m. 2022.

Anslaget tillfördes 2021 medel inför regeringens kommande förslag om att länsstyrelserna skulle ges ett utökat ansvar för tolkförmedlingar. Eftersom genomförandet av förslaget har senarelagts bör anslaget minskas med 2 500 000 kronor 2022.

Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 23 000 000 kronor 2022 för att stärka länsstyrelsernas arbete mot brottslighet inom avfallsområdet.

Vidare anförs i propositionen att ytterligare insatser krävs för en långsiktigt säker dricksvattenförsörjning. Anslaget bör därför ökas med 80 000 000 kronor 2022.

För att stärka genomförandet av klimat- och energiomställningen på lokal och regional nivå tillförs länsstyrelserna 80 000 000 kronor 2022.

I propositionen anförs också att länsstyrelserna behöver ytterligare resurser för prövning och tillsynsvägledning enligt miljöbalken för att korta ned handläggningstiderna vid tillståndsprövning, men också för att bättre kunna möta de behov som finns av tillsyn. Anslaget bör därför ökas med 5 000 000 kronor 2022.

Vidare bedömer regeringen att det behövs ytterligare insatser för bl.a. tillsyn, vägledning och kunskapsunderlag inom strandskydd. Regeringen föreslår därför att anslaget ökas med 39 500 000 kronor för 2022.

I propositionen anförs att regeringen har föreslagit att giltighetstiden ska förlängas till utgången av januari 2022 för lagen (2021:4) om särskilda begränsningar för att förhindra spridning av sjukdomen covid-19 och lagen (2020:526) om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen¹. Länsstyrelsernas uppgifter att bl.a. utöva tillsyn över att lagarna förlängs därmed för motsvarande period. Anslaget bör därför ökas med 20 200 000 kronor för 2022.

För att ytterligare stärka länsstyrelsernas arbete med att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism bör anslaget ökas med 1 500 000 kronor fr.o.m. 2022.

Regeringen föreslår att 3 573 121 000 kronor anvisas för anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* för 2022.

Allmänna val och demokrati

Anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* får användas för utgifter för val, åtgärder för att främja, förankra och försvara demokratin samt åtgärder för främjande av de mänskliga rättigheterna på nationell nivå. Anslaget får även användas för administrationskostnader som är en förutsättning för att genomföra insatser inom området.

Tidigare föreslagna och aviserade anslagsförändringar innebär att anslaget minskar med 43 000 000 kronor 2022 till följd av att tidsbegränsade satsningar löper ut. De föreslagna och aviserade anslagsförändringarna innebär att anslaget ökas med 493 900 000 kronor för 2022 för kostnader för genomförande av de allmänna valen.

Anslaget ökas med 23 600 000 kronor för 2022 för att finansiera det nya valdatasystemet.

¹Riksdagen har bifallit regeringens förslag (prop. 2020/21:219, bet. 2021/22:SoU3, rskr. 2021/22:1).

Vidare minskas anslaget med 2 500 000 kronor för att finansiera en ökning av anslaget 1:1 *Kommunalekonomisk utjämning* inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner för kommuners och regioners skyldighet att på begäran av institutet för mänskliga rättigheter lämna uppgifter till institutet.

Anslaget ökas med 19 000 000 kronor fr.o.m. 2022 för att stärka statsbidraget för säkerhetshöjande åtgärder till trossamfund och organisationer inom det civila samhället.

Vidare föreslår regeringen att anslaget ökas med 46 800 000 kronor för 2022 för kostnader till följd av ändringar i vallagen för att förstärka väljarnas skydd vid röstmottagning i allmänna val.

Anslaget ökas med 50 000 000 kronor för 2022 för valdeltagarinsatser för att stimulera ett högt och mer jämlikt valdeltagande.

Regeringen föreslår att 695 140 000 kronor anvisas för anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* för 2022.

Justitiekanslern

Anslaget 6:2 *Justitiekanslern* får användas för Justitiekanslerns förvaltningsutgifter.

För att ge Justitiekanslern en ökad tillsynsmöjlighet över rättshjälpssystemet och därmed bidra till stärkt kontroll över utgifterna för rättsliga biträden, föreslår regeringen att anslaget ökas med 2 000 000 kronor.

Regeringen föreslår att 55 726 000 kronor anvisas för anslaget 6:2 *Justitiekanslern* för 2022.

Integritetsskyddsmyndigheten

Anslaget 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten* får användas för Integritetsskyddsmyndighetens förvaltningsutgifter.

I propositionen anförs att anslaget ökas med 10 000 000 kronor fr.o.m. 2022 för att möta de höga kraven på harmonisering i arbetet med dataskyddsförordningen².

Vidare föreslås att anslaget ökas med 1 400 000 kronor 2022–2024 för att ta om hand ett tillfälligt undantag från vissa EU-bestämmelser.

Regeringen föreslår att 124 792 000 kronor anvisas för anslaget 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten* för 2022.

Valmyndigheten

Anslaget 6:4 *Valmyndigheten* får användas för utgifter för Valmyndighetens verksamhet.

I propositionen anförs att nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar innebär att anslaget ökas med 6 000 000 kronor fr.o.m. 2022 för myndighetens

² Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

nya uppgifter efter ändringar i vallagen som syftar till att förstärka väljarnas skydd vid röstmottagning i allmänna val.

Regeringen föreslår att 27 000 000 kronor anvisas för anslaget 6:4 *Valmyndigheten* för 2022.

Stöd till politiska partier

Anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* får användas för utgifter för stöd till politiska partier. Enligt lagen (1972:625) om statligt stöd till politiska partier lämnas stöd till ett politiskt parti som deltagit i val till riksdagen dels som ett partistöd, dels som ett kanslistöd för ett år i taget räknat fr.o.m. den 15 oktober. Partistöd lämnas som mandatbidrag.

Regeringen föreslår att 169 200 000 kronor anvisas för anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* för 2022.

Vidare föreslår regeringen att den bemyndigas att under 2022 för anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 169 200 000 kronor för 2023.

Institutet för mänskliga rättigheter

Anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* får användas för institutets förvaltningsutgifter.

Regeringen föreslår att 50 000 000 kronor anvisas för anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* för 2022.

Åtgärder för nationella minoriteter

Anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* får användas för utgifter för åtgärder för de nationella minoriteterna enligt lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk och enligt språklagen (2009:600) samt enligt Sveriges minoritetsåtaganden. Anslaget får även användas för Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametingets utgifter för det nationella samordningsansvaret för minoritetspolitiken samt för uppföljning enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk. Därutöver får anslaget användas för utgifter för statsbidrag enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk till kommuner och regioner inom förvaltningsområdena för finska, meänkieli och samiska samt för utgifter för statsbidrag för verksamhet som främjar regeringens minoritetspolitik.

De föreslagna och aviserade anslagsförändringarna innebär att anslaget ökas med 90 000 000 kronor för 2022–2024 för att genomföra minoritetspolitiken. I propositionen anför regeringen att ökade medel tillförs för att förstärka arbetet vid uppföljningsmyndigheterna, Länsstyrelsen i Stockholms län och Sametinget. De nationella minoriteternas rättigheter är en fråga som involverar många olika aktörer i det svenska samhället. En nyckelfråga för att säkerställa de nationella minoriteternas rättigheter är enligt propositionen därför att det finns goda förutsättningar för samordningen,

utvecklingen och uppföljningen av minoritetspolitiken. Regeringen föreslår vidare att medel tillförs för att stödja de nationella minoriteternas organisering. De nationella minoriteterna behöver förutsättningar för och möjlighet till inflytande och delaktighet för att bidra till ökad egenmakt. Regeringen föreslår också att medel tillförs för att möjliggöra framtagandet av ett handlingsprogram för bevarande av de nationella minoritetsspråken samt uppbyggnad och utveckling av språkcentrum för finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska.

Regeringen föreslår att 207 771 000 kronor anvisas för anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* för 2022.

Åtgärder för den nationella minoriteten romer

Anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* får användas för utgifter för utvecklingsarbete och samordning för att främja den nationella minoriteten romers rättigheter och livsvillkor. Anslaget får även användas för utgifter för utbildnings- och arbetsmarknadsåtgärder för den nationella minoriteten romer.

De föreslagna och aviserade anslagsförändringarna innebär att anslaget ökas med 14 000 000 kronor för 2022 för att genomföra strategin för romsk inkludering. Av anslagsökningen är 8 000 000 kronor permanent.

Regeringen föreslår att 15 500 000 kronor anvisas för anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* för 2022.

Mediestöd

Anslaget 8:1 *Mediestöd* får användas för utgifter för statsbidrag till presstöd och mediestöd.

De föreslagna och aviserade anslagsförändringarna innebär att anslaget ökas med 123 400 000 kronor för 2022 för att möjliggöra en fortsatt spridning av tryckta nyhetstidningar i områden där tidningsdistributionen påverkats av varannandagsutdelning av post.

Regeringen föreslår att 1 055 519 000 kronor anvisas för anslaget 8:1 *Mediestöd* för 2022.

Vidare föreslår regeringen att den bemyndigas att under 2022 för anslaget 8:1 *Mediestöd* besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 150 000 000 kronor 2023–2025. I propositionen anförs att det behövs ett bemyndigande för att möjliggöra för mediestödsnämnden vid Myndigheten för press, radio och tv att fatta beslut om flerårigt lokalt stöd för svagt bevakade områden. Det får användas såväl för lokalt stöd som för innovations- och utvecklingsstöd.

Myndigheten för press, radio och tv

Anslaget 8:2 *Myndigheten för press, radio och tv* får användas för myndighetens förvaltningsutgifter.

Nu föreslagna och aviserade anslagsförändringar innebär att anslaget ökas med 2 000 000 kronor årligen för 2020–2025 för att stärka handläggningen av mediestöd.

Regeringen föreslår att 45 682 000 kronor anvisas för anslaget 8:2 *Myndigheten för press, radio och tv* för 2022.

Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information

Anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* får användas för förvaltningsutgifter för institutet. Anslaget får även användas för utbildnings- och kommunikationsinsatser på EU-området. Vidare får anslaget användas för att medfinansiera medel från EU. Anslaget får också användas för att främja rekrytering av svenska medborgare till tjänster inom EU:s institutioner, byråer och organ.

Svenska institutet för europapolitiska studier (Sieps) ska bl.a. utarbeta forskningsbaserade analyser och annat underlag i frågor om utvecklingen av Europeiska unionen och Sveriges europapolitik, göra detta tillgängligt för regeringen och övriga aktörer i den politiska beslutsprocessen i Sverige samt tillhandahålla utbildningar i ämnen som rör EU, som en del av kompetensförsörjningen i offentlig verksamhet. Myndigheten hade ca elva årsarbetskrafter under 2020

I propositionen anförs att regeringen bedömer att verksamheten vid Sieps fortsätter att hålla hög kvalitet och att myndigheten har gjort viktiga insatser för att belysa politiska och institutionella frågeställningar som är betydelsefulla för Sverige. När det gäller EU-information bedömer regeringen att de genomförda åtgärderna har lett till en ökad kunskap om EU bland förtroendevalda och anställda inom kommuner och regioner liksom i journalistkåren.

Anslaget ökas med 2 000 000 kronor 2022 för utbildningssatsningar inför det svenska ordförandeskapet i EU:s ministerråd 2023.

Regeringen föreslår att 31 550 000 kronor anvisas för anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* för 2022.

Motionerna

Moderaterna

I kommittémotion 2021/22:4056 av Karin Enström m.fl. (M) yrkande 1 föreslås att anslaget 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag* ökas med 10 000 000 kronor jämfört med riksdagsstyrelsens förslag för att stärka riksdagens utredningstjänst (RUT). Motionärerna anför att regeringen upprepade gånger har varit senfärdig med att återkomma till riksdagen med nödvändiga propositioner eller andra efterfrågade åtgärder. Regeringen har också varit ovillig att redovisa förväntade effekter av förslag i budgetpropositionen. Detta innebär enligt motionärerna ett större ansvar och en större arbetsbörda för riksdagen i form av beredning och granskning. Det är därför angeläget att

riksdagen får större möjligheter att granska och analysera regeringens förslag och bereda egna förslag.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* sammanlagt tillförs ytterligare 65 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. För att kunna ta fram nödvändig lagstiftning mot den grova brottsligheten så snabbt som möjligt anser motionärerna att anslaget bör tillföras 30 000 000 kronor. Motionärerna anför också att Grundlagskommittén behöver ges ett bredare uppdrag eller att en ny kommitté tillsätts för att stärka fri- och rättigheterna i regeringsformen samt stärka domstolarnas oberoende. För detta ändamål bör enligt motionärerna anslaget tillföras 25 000 000 kronor. Vidare anför motionärerna att den disponibla inkomsten för hushåll som består av sammanboende med barn och som uppstår försörjningsstöd inte påverkas om en av föräldrarna börjar arbeta. Enligt motionärerna bör det därför införas ett bidragstak. För att utreda ett sådant bör anslaget tillföras 5 000 000 kronor. Motionärerna anför också att strandskyddet i dag utgör ett oproportionerligt stort ingrepp i enskilda markägares rättigheter. För att utreda ett avskaffande av det generella strandskyddet bör anslaget tillföras 5 000 000 kronor.

Motionärerna föreslår också att anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* tillförs ytterligare 31 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. I motionen anføres att flera av de svenska trossamfundet under de senaste åren har upplevt en ökad grad av hot, våld och trakasserier. För att stärka enskilda kyrkors och samfunds säkerhets- och trygghetsarbete bör därför anslaget enligt motionärerna tillföras 50 000 000 kronor samtidigt som regeringens förslag om att anslaget ökas med 19 000 000 kronor för statsbidrag för säkerhetshöjande åtgärder till trossamfund och organisationer inom det civila samhället avslås.

Förslagen om anslag i motionen innebär sammantaget en ram för utgiftsområdet som överstiger regeringens förslag med 106 000 000 kronor.

Motionärerna föreslår också att riksdagen tillkännager för regeringen det som anføres i motionen om

- ökade resurser för bättre beredningsmöjligheter för riksdagen (yrkande 2)
- att Regeringskansliet tillsätter utredningar för att ta fram nödvändig lagstiftning för att bekämpa gängkriminalitet (yrkande 3)
- att Regeringskansliet tillsätter utredningar om stärkta fri- och rättigheter och oberoende domstolar (yrkande 4)
- att Regeringskansliet tillsätter en utredning om införandet av ett bidragstak (yrkande 5)
- att Regeringskansliet tillsätter en utredning om att avskaffa det generella strandskyddet (yrkande 6)
- ökade resurser för trossamfundens säkerhet (yrkande 7).

Sverigedemokraterna

Matheus Enholm m.fl. (SD) föreslår i kommittémotion 2021/22:3907 att anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* ökas med 3 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag* ökas med 10 000 000 kronor jämfört med riksdagsstyrelsens förslag för medel till utskottskanslierna för att ge riksdagen större möjligheter att granska regeringen och regeringens förslag.

Motionärerna föreslår också att anslaget 3:1 *Sametinget* ökas med 1 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. I motionen anförs att samerna har en så tydlig historisk särställning att det motiverar ett ökat anslag.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* sänks med 25 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anförs att anslaget har ökat över tiden medan antalet avgjorda regeringsärenden under samma period har legat i stort sett stilla.

Motionärerna föreslår att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* ökas med 15 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för länsstyrelsernas arbete med civilförsvaret och djurskyddskontroller.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten* ökas med 5 000 000 kronor för arbetet med att informera och utbilda allmänheten om frågor kring säkerhet på internet.

Motionärerna föreslår att anslaget 6:5 *Stöd till politiska partier* sänks med 19 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag. I motionen anförs att de politiska partierna i högre grad borde arbeta med att effektivisera sin verksamhet.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 8:1 *Mediestöd* sänks med 140 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag på grund av att driftsstödet bör fasas ut under en femårsperiod.

Slutligen föreslår motionärerna att anslaget 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* sänks med 19 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att reducera myndighetens anslag.

Förslagen om anslag i motionen innebär sammantaget en ram för utgiftsområdet som understiger regeringens förslag med 169 000 000 kronor.

Centerpartiet

I kommittémotion 2021/22:4141 av Per Schöldberg m.fl. (C) föreslås att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* sammantaget ökas med 6 156 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anförs att Centerpartiet föreslår ett regelförenklingspaket. Till följd av detta föreslås anslaget tillföras 4 500 000 kronor för att finansiera en utredning om regelförenklingsarbete i olika länder. Vidare föreslår motionärerna att anslaget tillförs 3 600 000 kronor för en utredning om huruvida det vore lämpligt att differentiera lagstiftningen utifrån företagsstorlek. Anslaget föreslås också tillföras

10 000 000 kronor för en implementeringsfunktion vid Regeringskansliet. Därutöver justeras anslaget för en sänkning av pris- och löneomräkningen.

När det gäller anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* föreslår motionärerna att regeringens förslag om att tillföra anslaget 5 000 000 kronor för effektiv tillståndsprovning och tillsynsvägledning avslås. I stället föreslår motionärerna att anslaget tillförs 15 000 000 kronor för att finansiera Centerpartiets förslag om tillståndsprovning och tillsynsvägledning. Anslaget föreslås även justeras för en sänkning av pris- och löneomräkningen.

När det gäller anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* anser motionärerna att 10 000 000 kronor ska användas för att inrätta ett språkcentrum för meänkieli i Övertorneå.

Motionärerna föreslår också att anslaget 8:1 *Mediestöd* tillförs ytterligare 15 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att finansiera Centerpartiets förslag om att presstödet för fådagarstidningar räknas upp.

Vidare föreslår motionärerna att anslagen 3:1 *Sametinget*, 6:2 *Justitiekanslern*, 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten*, 6:4 *Valmyndigheten*, 8:2 *Myndigheten för press, radio och tv* och 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* justeras för en sänkning av pris- och löneomräkningen.

Förslagen om anslag i motionen innebär sammantaget en ram för utgiftsområdet som överstiger regeringens förslag med 25 054 000 kronor.

Vänsterpartiet

Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslår i partimotion 2021/22:3269 att anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* sänks med 15 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* sänks med 131 500 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anför att riksdagsledamöternas arvoden bör sänkas som ett led i att skapa förtroende mellan de folkvalda och de folkvalda representanterna. Motionärerna föreslår även att alla arvodesersättningar som är direkt knutna till riksdagsarbetet bör avskaffas.

Motionärerna föreslår vidare att anslaget 3:1 *Sametinget* sammantaget ökas med 31 500 000 kronor jämfört med regeringens förslag. För att ge Sametinget större resurser för att arbeta med språkfrågor föreslår motionärerna att anslaget tillförs 30 000 000 kronor. Vidare anför motionärerna att det bör införas en möjlighet för samiska studenter att ansöka om stipendier för språkstudier i samiska. För detta ändamål bör enligt motionärerna anslaget tillföras 1 000 000 kronor. Motionärerna anför också att Sametinget 2007 beslutade om att identifiera och kartlägga alla samiska kvarlevor vid museer och andra institutioner och att dessa bör återföras. Anslaget bör tillföras ytterligare 500 000 kronor för att Sametingets etiska råd ska kunna intensifiera arbetet med detta.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* tillförs ytterligare 50 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att förstärka länsstyrelsernas djurskyddstillsyn.

Motionärerna föreslår också att anslaget 6:3 *Integritetskyddsmyndigheten* ökas med 10 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att myndigheten ska kunna fullgöra bl.a. inspektioner och tillsyn med anledning av dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen.

Vidare anser motionärerna att det vore värdefullt att samla arbetet med romska frågor vid ett nationellt centrum eller en myndighet. Anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* bör därför ökas med 10 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Motionärerna anför också att det bör tillsättas en svensk ambassadör för att stärka arbetet med att genomföra FN-resolution 1325 och föreslår att ett nytt anslag – *En svensk ambassadör för FN-resolution 1325* – tillförs 3 000 000 kronor.

Förslagen om anslag i motionen innebär sammantaget en ram för utgiftsområdet som understiger regeringens förslag med 42 000 000 kronor.

Kristdemokraterna

I kommittémotion 2021/22:4186 av Tuve Skånberg m.fl. (KD) yrkande 1 föreslås att anslaget 3:1 *Sametinget* sänks med 6 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* sänks med 129 500 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Motionärerna anser att det inte behöver tillföras ytterligare medel till länsstyrelsernas arbete med djurfrågor. När det gäller avfallsstatistik och gränsöverskridande transporter anser motionärerna att det endast behövs en förstärkning av anslaget med 2 000 000 kronor. Vidare anser motionärerna att regeringens förslag om information om strandskyddet och den regionala klimatomställningen inte bör genomföras.

Motionärerna föreslår också att anslaget 6:3 *Integritetskyddsmyndigheten* i jämförelse med vad regeringen anser endast bör tillföras 25 000 000 kronor för arbetet med dataskyddsförordningen. Vidare föreslår motionärerna att anslaget bör ökas med 2 000 000 kronor i jämförelse med regeringens förslag för myndighetens arbete för att motverka näthat och integritetskränkningar.

Vidare anser motionärerna att 2 000 000 kronor av de medel som tillförs anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* bör användas för att finansiera ordensväsendet på grund av Förtjänstutredningens förslag (SOU 2021:74 Ett modernt belöningssystem, de allmänna flaggdagarna och redovisningen av anslaget till hovet).

Förslagen om anslag i motionen innebär sammantaget en ram för utgiftsområdet som understiger regeringens förslag med 148 500 000 kronor.

Liberalerna

Tina Acketoft m.fl. (L) föreslår i kommittémotion 2021/22:3939 att anslaget 2:4 *Riksdagens ombudsmän (JO)* ökas jämfört med Riksdagens ombudsmäns förslag samt justeras för en sänkt pris- och löneomräkning. Motionärerna anför att granskningen av den offentliga makten är viktig och behöver förstärkas. Sammantaget föreslås en ökning av anslaget med 4 600 000 kronor jämfört med förslaget i propositionen.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* tillförs dels 30 000 000 kronor för att samordna prognoser om det framtida elbehovet, dels 5 000 000 kronor för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Anslaget justeras även för en sänkt pris- och löneomräkning.

Motionärerna föreslår också att anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* sänks med 15 000 000 kronor för att bättre stå i proportion till andra liknande organ.

Vidare föreslår motionärerna att anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* höjs med 10 000 000 kronor för att ge utrymme för höjda ambitioner vid genomförandet av strategin för romsk inkludering.

Därutöver sänks vissa anslag jämfört med förslagen i propositionen på grund av att motionärerna anser att pris- och löneomräkningen bör reduceras med 20 procent på vissa myndigheter. De anslag som berörs är utöver de ovannämnda 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.*, 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag*, 2:5 *Riksrevisionen*, 3:1 *Sametinget*, 4:1 *Regeringskansliet m.m.*, 6:2 *Justitiekanslern*, 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten*, 6:4 *Valmyndigheten* och 8:2 *Myndigheten för press, radio och tv*.

Förslagen om anslag i motionen innebär sammantaget en ram för utgiftsområdet som överstiger regeringens förslag med 7 200 000 kronor.

Utrikesutskottets yttrande

Utskottet har berett utrikesutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 2021/22:1 utgiftsområde 1 och de motioner som behandlas i detta betänkande i de delar som berör utrikesförvaltningen. Utrikesutskottet har den 11 november 2021 yttrat sig (ytr. 2021/22:UU1y).

Utrikesutskottet noterar att det i en motion föreslås en ökning av anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* Utrikesutskottet har inga invändningar mot regeringens förslag till medelstilldelning för anslaget 4:1 och anser därmed att konstitutionsutskottet bör tillstyrka propositionen och avstyrka motion 2021/22:3269 (V) i den del som rör anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.*

Utskottets ställningstagande

I detta ställningstagande behandlar konstitutionsutskottet samtliga förslag som tas upp i förslagspunkten Statens budget inom utgiftsområde 1.

Konstitutionsutskottet har tidigare i höst tagit ställning till bl.a. utgiftsramen för utgiftsområde 1 Rikets styrelse för 2022, dvs. till det belopp

som utgiftsområdets anslag högst får uppgå till. I ett yttrande till finansutskottet den 28 oktober 2021 (yttr. 2021/22:KU1y) föreslog utskottet att finansutskottet skulle tillstyrka regeringens förslag om ram och avstyrka de alternativa förslag som lagts fram i sex partimotioner (M, SD, C, V, KD, L).

Finansutskottet beslutade den 22 november 2021 att tillstyrka ett gemensamt förslag från ledamöterna från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna till utgiftsramar. Enligt förslaget ska utgiftsramen för utgiftsområde 1 uppgå till 17 238 338 000 kronor för 2022. Riksdagen fastställde den 24 november 2021 ramen för utgiftsområde 1 i enlighet med finansutskottets förslag.

Som framgått av redogörelsen för budgetprocessen i riksdagen i inledningen av detta betänkande bygger konstitutionsutskottets fortsatta behandling av anslagsfördelningen för 2022 på förutsättningen att den ram som riksdagen fastställt inte får överskridas och att ställningstagandet till anslagen ska göras genom *ett* beslut.

Av utrikesutskottets yttrande framgår att utrikesutskottet inte har några invändningar mot regeringens förslag om anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.*

Konstitutionsutskottet ställer sig bakom det gemensamma förslag som ledamöterna från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna har lagt fram.

Utskottet anser att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* ska tillföras ytterligare 10 000 000 kronor för 2022 i jämförelse med regeringens förslag för att finansiera en utredning om att stärka enskildas fri- och rättigheter och domstolars oberoende. Grundlagskommittén bör ges ett bredare uppdrag eller en ny kommitté tillsätts. Utskottet anser att enskildas grundläggande rättigheter behöver stärkas. Bland annat bör staten få ett utökat ansvar för rättegångskostnaderna i tvister som rör enskildas fri- och rättigheter. Det förstärkta grundlagsskydd som finns för vissa rättigheter bör omfatta fler rättigheter, t.ex. äganderätten och näringsfriheten. Vidare anser utskottet att man bör utreda om en skyldighet kan införas för staten att skydda enskilda från kränkningar av mänskliga fri- och rättigheter som utförs av andra enskilda. När det gäller domstolarnas oberoende bör det stärkas och bl.a. utredas om det ska tillsättas ett från riksdagen och regeringen oberoende organ som ska ansvara för beredningen av domarekryteringar.

Vidare ska anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* tillföras ytterligare 25 000 000 kronor för 2022 jämfört med regeringens förslag för att snabbare kunna genomföra utredningar för att ta fram ny lagstiftning mot gängbrottslighet och för att hejda nyrekryteringar till kriminella gäng. De åtgärder som bör utredas är möjligheten till proaktiv hemlig avlyssning och dataavläsning mot gängkriminella, större möjligheter att utvisa gängkriminella och kraftigt skärpta straff för brott som typiskt sett begås inom ramen för gängbrottslighet. Det handlar även om att införa visitationszoner, system med anonyma vittnen samt att göra det brottsligt att vara med i ett gäng. En ny regel i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som gör det möjligt för andra

myndigheter eller t.ex. kommuner att dela information med polisen bör utredas.

Utskottet anser också att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* ska tillföras ytterligare 5 000 000 kronor 2022 jämfört med regeringens förslag för att utreda en bidragsreform. Utredningen bör inledningsvis utreda följande:

- en skärpning av socialtjänstlagen (2001:453) och annan relevant lagstiftning så att alla kommuner ställer likvärdiga och tydliga aktivitetskrav på de som får försörjningsstöd på grund av arbetslöshet
- en begränsning av möjligheten till försörjningsstöd utöver riksnormen
- möjligheten att avskaffa rätten till kompletterande försörjningsstöd till dem som får etableringsersättning samt att även annan kvalificering in i de svenska transfereringssystemen för den som är nyanländ till Sverige kan övervägas
- införandet av en jobbpremie vid övergång i arbete, antingen i form av en utbetalning eller en skattelättnad, som tar ner marginaleffekterna för den som går från försörjningsstöd till arbete
- åtgärder för att förhindra att sammanlagda bidrag och ersättningar gör det olönsamt att börja arbeta
- ansvarsfördelningen mellan stat och kommun för långtidsarbetslösa.

Utskottet tillför sålunda sammanlagt 40 000 000 kronor ytterligare för 2022 till anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* för de olika utredningsåtgärder som nämns ovan. Det bör även bli aktuellt att tillföra anslaget medel för dessa ändamål för 2023.

Utskottet anser vidare att anslaget 6:1 *Allmänna val och demokrati* ska tillföras ytterligare 10 000 000 kronor 2022 jämfört med regeringens förslag för att öka säkerheten för trossamfunden.

Vidare anser utskottet att anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* bör minskas med 80 000 000 kronor 2022 jämfört med regeringens förslag genom att anslaget inte tillförs medel för regional klimatomställning för 2022.

I övrigt ställer sig utskottet bakom regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens förslag till anslag och anslagsvillkor för 2022 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse.

Utskottet tillstyrker delvis budgetmotionerna från Moderaterna och Kristdemokraterna. Övriga yrkanden i motioner med budgetförslag avstyrks.

Utskottet ställer sig också bakom regeringens, riksdagsstyrelsens och Riksrevisionens förslag till bemyndiganden och riksdagsstyrelsens förslag till godkännande av en investeringsplan för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag. Vidare tillstyrker utskottet Riksdagens ombudsmäns (JO) förslag om att myndigheten får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i verksamheten.

Regeringskansliet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om Regeringskansliet.
Jämför särskilt yttrande 5 (M) och 6 (SD).

Motionerna

Pål Jonson m.fl. (M) föreslår i kommittémotion 2021/22:3639 yrkande 4 att det införs en cyberkoordinator vid Regeringskansliet. Motionärerna anför att Sverige är ett av världens mest digitaliserade länder, men när det gäller cybersäkerhet ligger Sverige betydligt sämre till enligt internationella jämförelser. En cyberkoordinator på Regeringskansliet kan samla ansvaret i en fråga som idag är uppdelad på fyra departement och åtta myndigheter. Koordinatorm ska enligt motionärerna ha ett tydligt mandat, ett eget kansli, utgöra kontaktyta mellan Regeringskansliet och ett nytt cybersäkerhetscentrum samt ingå i det nationella säkerhetsrådet.

I kommittémotion 2021/22:3640 av Pål Jonson m.fl. (M) yrkande 8 föreslås en bättre samverkan vid Regeringskansliet för att möta de hybridhot som Sverige står inför. Motionärerna anför att Regeringskansliets struktur med relativt svaga departement som saknar en tillräcklig tradition av samverkan och informationsdelning inte är anpassad till att kunna möta denna komplexa hotbild.

Pål Jonson m.fl. (M) föreslår i kommittémotion 2021/22:3643 att man stärker Regeringskansliets analysförmåga inom nya teknologier (yrkande 7) och att det inrättas ett sekretariat för säkerhetspolitik och långsiktig planering vid Försvarsdepartementet (yrkande 11). Motionärerna framhåller den snabba teknikutvecklingen på försvarsområdet.

I motion 2021/22:1364 av Sten Bergheden (M) föreslås att man ser över möjligheten att flytta ansvaret för Tullverket från Finansdepartementet till Justitiedepartementet.

I motion 2021/22:643 av Ann-Christine From Utterstedt (SD) yrkande 2 föreslås att regeringen ska verka för att inrätta en post som ensamhetsminister. Motionären framhåller att ensamhet är ett samhällsproblem och anför att man i Storbritannien har utformat en strategi mot ensamhet och utsett en ensamhetsminister.

I kommittémotion 2021/22:3803 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD) yrkande 24 föreslås att det inrättas en post som renodlad äldreminister. Motionärerna anför att äldres behov behöver uppmärksammas i större utsträckning.

I kommittémotion 2021/22:4062 av Maria Gardfjell m.fl. (MP) yrkande 3 anför motionärerna att regeringen ska förstärka den politiska styrningen av vattenpolitiken genom att samla ansvaret hos ett ansvarigt statsråd och att synkronisering och samordning inom Regeringskansliet samt mellan

myndigheter och centrala aktörer är avgörande för en sammanhållen nationell vattenpolitik. Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP) föreslår i kommittémotion 2021/22:4197 yrkande 16 att en vattenminister får ansvar för vattenfrågorna i regeringen.

Tidigare behandling

Utskottet har flera gånger tidigare behandlat motioner om Regeringskansliets organisation och frågor som hänger samman med denna. Senast vid budgetbehandlingen hösten 2020 framhöll utskottet liksom tidigare att riksdagen inte har till uppgift att fatta beslut i frågor som rör Regeringskansliets organisation eller departementens ansvarsområden (bet. 2020/21:KU1). Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna reserverade sig.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser liksom tidigare att riksdagen inte bör fatta beslut i fråga om Regeringskansliets organisation, samverkan inom Regeringskansliet eller departementens ansvarsområden. Motionsyrkandena avstyrks därför.

Utrikesförvaltningen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden om utrikesförvaltningen.
Jämför särskilt yttrande 7 (SD), 8 (C), 9 (V) och 10 (KD).

Motionerna

I ett antal motioner tas frågan upp om att flytta Sveriges ambassad i Israel från Tel Aviv till Jerusalem. Att ambassaden bör flytta till Jerusalem föreslås i motion 2021/22:65 av Björn Söder (SD) yrkande 2, motion 2021/22:94 av Dennis Dioukarev och Eric Palmqvist (båda SD), motion 2021/22:97 av Charlotte Quensel (SD) yrkande 2, motion 2021/22:648 av Alexander Christiansson (SD) och kommittémotion 2021/22:2569 av Björn Söder m.fl. (SD) yrkande 6. I ytterligare ett antal motioner föreslås att ambassaden vid en lämplig tidpunkt bör flytta till Jerusalem. Detta föreslås i kommittémotion 2021/22:3883 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 46, motion 2021/22:736 av Magnus Jacobsson (KD), motion 2021/22:798 av Ingemar Kihlström (KD), motion 2021/22:2137 av Roland Utbult (KD), motion 2021/22:2793 av Mikael Oscarsson och Magnus Oscarsson (båda KD) yrkande 2.

I motion 2021/22:237 av Markus Wiechel (SD) yrkande 1 föreslås en löpande och mer transparent redovisning av anmälda oegentligheter vid utlandsmyndigheterna.

Hanna Gunnarsson m.fl. (V) föreslår i kommittémotion 2021/22:449 yrkande 9 att en särskild svensk ambassadör tillsätts för att stärka arbetet med att genomföra FN-resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet. Motionärerna anför att FN:s säkerhetsråd antog resolutionen 2000. Den bygger på tre grundläggande principer: deltagande, konfliktförebyggande och skydd.

I motion 2021/22:1876 av Anders Hansson (M) föreslås ett utökat samarbete mellan Sverige, Danmark och Norge när det gäller ambassader, representationer, delegationer och konsulat. Motionären anför att det finns många likheter mellan de nordiska grannländerna och därför torde ett utökat samarbete mellan ländernas utrikesrepresentationer vara möjligt.

Maria Nilsson (L) föreslår i motion 2021/22:2280 att det inrättas en hybridhotsambassadör. Motionären anför att Sverige behöver göra betydligt mer för att möta det hot som it-attacker utgör. Ett sådant sätt är att enligt finsk modell tillsätta en hybridhotsambassadör.

I kommittémotion 2021/22:2567 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2 föreslås att en ambassad ska inrättas i Somalilands huvudstad Hargevisa med ansvar för såväl Somalia som Somaliland.

Annie Lööf m.fl. (C) föreslår i partimotion 2021/22:3666 yrkande 132 att utlandsmyndigheternas uppdrag att arbeta med jämställdhet och hbtqi-frågor utvecklas och förtydligas och att myndigheterna aktivt ska stötta civilsamhällets aktörer.

I kommittémotion 2021/22:3882 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 21 föreslås att alla diplomater bör genomgå utbildning och fortbildning i frågor som rör religionsfrihet (yrkande 21). I kommittémotion 2021/22:3883 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 39 föreslås att man ger en särskild ambassadör i uppdrag att verka för att respekten för religionsfriheten stärks.

Utrikesutskottets yttrande

Utrikesutskottet har yttrat sig över de motionsyrkanden som gäller utrikesförvaltningen (yttr. 2021/22:UU1y).

Utrikesutskottet anför att Sverige behöver en effektiv och välutrustad utrikesförvaltning både i Stockholm och på plats ute i världen. Det är viktigt för att förstå politiska och ekonomiska skeenden i världen och för att upprätthålla relationer som ligger till grund för samarbete inom utrikespolitik, utvecklingssamarbete och andra viktiga områden med andra länder, regioner och multilaterala organisationer.

Vidare påminner utrikesutskottet när det gäller motionsyrkanden som rör flytt eller upprättande av nya ambassader, uppdragsbeskrivningar för utlandsmyndigheter och ambassadörer samt utrikesförvaltningens personalutbildning om att det följer av regeringsformen att regeringen beslutar om Regeringskansliets och därmed utrikesförvaltningens organisation och fördelningen av resurser inom utrikesförvaltningen. Enligt utrikesutskottet är detta en lämplig ordning. Däremot förväntas regeringen löpande samråda med riksdagen om den strategiska utvecklingen av Sveriges utrikesrepresentation.

Sveriges internationella relationer påverkas t.ex. av om en utlandsmyndighet öppnas eller stängs. Sådana beslut bör därför vara långsiktiga och bygga på väl förankrade strategier. Utrikesutskottet utgår från att regeringen samråder med riksdagen när det finns information om eventuella förändringar i utrikesrepresentationen.

Vidare konstaterar utrikesutskottet att det vid ett tjugotal utlandsmyndigheter finns någon form av nordisk samlokalisering och att det finns en dialog mellan de nordiska utrikesförvaltningarna om ytterligare samverkan. Därutöver finns ett reglerat konsulärt samarbete sedan 1960-talet och olika lokala samarbeten mellan de nordiska ländernas utlandsmyndigheter. Därmed anser utrikesutskottet att det förslag som framförs i en motion om ett utökat samarbete mellan Sverige, Norge och Danmark när det gäller utrikesrepresentation är tillgodosett.

Med anledning av förslaget i ett motionsyrkande om en löpande och transparent redovisning av oegentligheter understryker utrikesutskottet, liksom i tidigare års yttranden om utrikesförvaltningen, vikten av att utlandsmyndigheterna i sin migrationsverksamhet har ett betryggande och ändamålsenligt skydd mot oegentligheter.

Med hänvisning till det anförda anser utrikesutskottet att konstitutionsutskottet bör avstyrka motionerna.

Tidigare behandling

Konstitutionsutskottet har vid flera tillfällen avstyrkt motioner om utrikesförvaltningens organisation och förändringar inom utrikesrepresentationen på den grunden att riksdagen inte har till uppgift att fatta beslut i frågor som rör utrikesförvaltningens organisation och förändringar inom utrikesrepresentationen. Våren 2019 avstyrkte utskottet motionsyrkanden om utrikesförvaltningens organisation (bet. 2018/19:KU28). Utskottet anförde att det såg positivt på ett utökat samarbete mellan de nordiska länderna om ambassader och annan utrikesrepresentation, men ansåg liksom tidigare att det var en uppgift för regeringen att avgöra frågor om utrikesförvaltningens organisation och förändringar inom utrikesrepresentationen. Sverigedemokraterna respektive Kristdemokraterna och Liberalerna reserverade sig.

Vid budgetbehandlingen hösten 2020 avstyrkte utskottet motioner om utrikesförvaltningen (bet. 2020/21:KU1). Utskottet ansåg liksom tidigare att riksdagen inte har till uppgift att fatta beslut i frågor som rör utrikesförvaltningens organisation och förändringar i övrigt inom utrikesrepresentationen. Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna reserverade sig.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar utrikesutskottets uppfattning att Sverige behöver en effektiv och välutrustad utrikesförvaltning både i Stockholm och på plats ute i världen. Det är viktigt för att förstå politiska och ekonomiska skeenden i världen och för att upprätthålla relationer som ligger till grund för samarbete inom utrikespolitik, utvecklingssamarbete och andra viktiga områden med andra länder, regioner och multilaterala organisationer.

Utskottet noterar vidare att enligt yttrandet från utrikesutskottet finns det vid ett tjugotal utlandsmyndigheter någon form av nordisk samlokalisering och att det finns en dialog mellan de nordiska utrikesförvaltningarna om ytterligare samverkan. Liksom tidigare ser utskottet positivt på sådan samverkan.

Utskottet vill också framhålla vikten av att utlandsmyndigheterna i sin migrationsverksamhet har ett betryggande och ändamålsenligt skydd mot oegentligheter.

Utskottet anser dock liksom tidigare att det inte bör vara en uppgift för riksdagen att besluta i frågor om utrikesförvaltningens organisation eller utformning i övrigt. Utskottet föreslår därför i likhet med utrikesutskottet att riksdagen avslår motionsyrkandena.

Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2020

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Redogörelsen

I redogörelse 2020/21:RS1 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2020 lämnas en redovisning av Riksdagsförvaltningens verksamhet under året.

Riksdagsförvaltningen är riksdagens förvaltningsmyndighet och har till huvuduppgift att biträda vid behandlingen av riksdagens ärenden och tillhandahålla de resurser, det stöd och den service som behövs för kammarens, utskottens och övriga riksdagsorgans verksamhet.

Riksdagsförvaltningen ska skapa bästa möjliga förutsättningar för riksdagens och ledamöternas arbete genom att

- svara för ett väl fungerande stöd till arbetet i kammare och utskott m.m.
- svara för ett väl fungerande stöd och service till ledamöter och partikanslier
- främja kunskapen om riksdagen och riksdagens arbete
- vårda och bevara riksdagens byggnader och samlingar
- vara en väl fungerande myndighet och arbetsgivare.

Dessa övergripande uppdrag motsvaras av fem uppdragsområden, A–E, som verksamheten bedrivs utifrån. Riksdagsförvaltningen ska i första hand prioritera stödet till kammare och utskott samt stöd och service till ledamöter och partikanslier.

De fem uppdragsområdena är:

- A. kammare och utskott
- B. ledamöter och partikanslier
- C. kunskap om riksdagen
- D. riksdagens byggnader och samlingar
- E. myndighet och arbetsgivare

När det gäller uppdragsområde A anføres i redogörelsen att Riksdagsförvaltningen har säkerställt att riksdagen har kunnat fullgöra sina uppgifter enligt bestämmelserna i regeringsformen och riksdagsordningen. Kammarsammanträdena har i huvudsak genomförts enligt plan. Ett antal förändringar har gjorts i kammarens planering, bl.a. som en följd av propositioner från regeringen med anledning av coronapandemin. Vidare anføres att förutsättningarna för utskottens och EU-nämndens arbete starkt har påverkats av coronapandemin. Förvaltningen har fortsatt arbetet med att digitalisera dokumenthanteringen i den parlamentariska processen, stödja utvecklingen av mer enhetliga arbetsformer i utskotten och förbättra it-stödet i den parlamentariska processen. Stödet till riksdagens internationella arbete och arbetet med EU-frågor har anpassats till nya förutsättningar.

I redogörelsen anføres om uppdragsområde B att Riksdagsförvaltningen har säkerställt att ledamöter och partikanslier har fått ett väl fungerande stöd och god service. Faktaunderlag och utredningstjänster har levererats i tid och med hög kvalitet. Förvaltningen tog emot 1 669 uppdrag under 2020. En övervägande del av utredningarna levererades inom den tid som uppdragsgivaren önskat. Arbetsverktygen digitala mötestjänsten, Intranätet och kammarappen har fungerat stabilt. Ledamöter och partikanslier har fått stöd och service enligt gällande regelverk, rutiner och fastställda nivåer. Ett tillräckligt säkerhetsskydd och verksamhetsskydd har upprätthållits.

Inom uppdragsområde C har Riksdagsförvaltningen säkerställt att externa målgrupper har fått möjlighet att få information och kunskap om riksdagens arbete och beslut. Förvaltningens digitala kommunikation är relevant och målgruppsanpassad. Intresset för visningar och besök fortsätter vara högt, men på grund av coronapandemin ställdes all besöksverksamhet in från den 11 mars. Kurser och utbildningsdagar för externa målgrupper har hållit hög kvalitet. Vidare anføres att utvecklingsarbetet inom området har genomförts enligt plan. Bland annat har en förstudie om utveckling av de externa digitala kanalerna slutförts och utmynnade i ett beslut att om att slå ihop dagens fyra webbplatser till en. De nuvarande webbplatserna är riksdagens webbplats, riksdagens öppna data, webbplatsen Sveriges riksdags EU-information och webbplatsen Sveriges riksdags demokratijubileum.

När det gäller område D anføres i redogörelse att Riksdagsförvaltningen har vårdat och bevarat riksdagens byggnader och samlingar på ett systematiskt sätt. Fastigheter och interiörer har förvaltats enligt upprättade planer och användarna har varit nöjda med förvaltningens tjänster för felanmälan och förfrågningar i fastighetsfrågor.

Riksdagsförvaltningen har inom område E varit en väl fungerande myndighet och arbetsgivare. Förvaltningen har bl.a. arbetat aktivt för att uppnå sina arbetsmiljömål och nå målsättningarna i likabehandlingsplanen. Under året har planerat kommunikationsstöd ingått i ett flertal av de uppdrag och utvecklingsaktiviteter som återfinns i den strategiska planen och i verksamhetsplanen för 2020.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att riksdagen lägger redogörelsen till handlingarna.

Särskilda yttranden

1. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (S, MP)

Hans Ekström (S), Ida Karkiainen (S), Per-Arne Håkansson (S), Laila Naraghi (S), Daniel Andersson (S) och Anna Sibinska (MP) anför:

Riksdagen har genom sitt beslut den 24 november 2021 bifallit ett förslag från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna och fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 1 inte får överstiga 17 238 338 000 kronor 2022 (bet. 2021/22:FiU1).

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den vi önskar avstår vi från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Vi hänvisar till reservation 1 i finansutskottets rambetänkande (bet. 2021/22:FiU1). Där utvecklar vi våra riktlinjer för den ekonomiska politiken och budgetpolitiken.

Vi kan konstatera att Moderaterna, Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna accepterar stora delar av regeringens budgetproposition men också att de justeringar som de gör inte löser samhällsproblemen.

Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna föreslår inom utgiftsområde 1 nedskärningar om totalt 80 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag avseende länsstyrelserna. Detta berör arbetet med klimat- och energiomställningen och riskerar att slå mycket hårt mot den regionala klimatpolitiken.

Det minskade anslaget riskerar också att få allvarliga konsekvenser för näringslivet. Det kan leda till långsammare utbyggnad av elnätet, bristande elförsörjning och ökande elpriser. Detta skulle drabba den svenska basindustrin hårt, som exempel kan ges omställningen till koldioxidfri stålproduktion. Det kan också bli svårt för länsstyrelserna att korta ner handläggningstider och snabba på tillståndprocesserna. Utöver det kommer det bli svårt för länsstyrelserna att i sin samordning bedriva uppsökande verksamhet samtidigt.

2. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (C)

Per Schöldberg (C) anför:

Riksdagen har genom sitt beslut den 24 november 2021 fastställt att de samlade utgifterna för utgiftsområde 1 inte får överstiga 17 238 338 000 kronor 2022 (bet. 2021/22:FiU1). Eftersom Centerpartiets förslag till anslag inom utgiftsområdet ligger över den nivån kan jag inte reservera mig till förmån för detta förslag. Centerpartiets budgetalternativ bör ses som en helhet. Därför väljer jag att avstå från ställningstagande och lägger i stället fram ett särskilt yttrande om Centerpartiets politik inom utgiftsområde 1.

Centerpartiets förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2021/22:4121. Motionen behandlas i betänkande 2021/22:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 6 i det betänkandet.

Förslaget till statens budget för 2022 inom utgiftsområde 1 läggs fram i kommittémotion 2021/22:4141.

Centerpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 1 innebär att anslaget 4:1 *Regeringskansliet m.m.* sammantaget ökas med 6 156 000 kronor jämfört med regeringens förslag. Centerpartiet föreslår ett regelförenklingspaket. Till följd av detta bör anslaget tillföras 4 500 000 kronor för finansiering av en utredning om regelförenklingsarbete i olika länder. Vidare bör anslaget tillföras 3 600 000 kronor för en utredning om huruvida det vore lämpligt att differentiera lagstiftningen utifrån företagsstorlek. Anslaget bör också tillföras 10 000 000 kronor för en implementeringsfunktion vid Regeringskansliet. Därutöver justeras anslaget för en sänkning av pris- och löneomräkningen.

När det gäller anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* bör regeringens förslag om att tillföra anslaget 5 000 000 kronor för effektiv tillståndsprövning och tillsynsvägledning avslås. I stället bör anslaget tillföras 15 000 000 kronor för att finansiera Centerpartiets förslag om tillståndsprövning och tillsynsvägledning. Anslaget bör även justeras för en sänkning av pris- och löneomräkningen.

När det gäller anslaget 7:1 *Åtgärder för nationella minoriteter* bör 10 000 000 kronor användas för att inrätta ett språkcentrum för meänkieli i Övertorneå.

Anslaget 8:1 *Mediestöd* bör tillföras ytterligare 15 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att finansiera Centerpartiets förslag om att presstödet för fädagarstidningar räknas upp.

Vidare bör anslagen 3:1 *Sametinget*, 6:2 *Justitiekanslern*, 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten*, 6:4 *Valmyndigheten*, 8:2 *Myndigheten för press, radio och tv* och 9:1 *Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information* justeras för en sänkning av pris- och löneomräkningen.

3. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (V)

Mia Sydow Mölleby (V) anför:

Eftersom riksdagsmajoriteten i det första steget av budgetprocessen har gett budgetpolitiken en annan inriktning än den jag önskar avstår jag från ställningstagande när det gäller anslagsfördelningen inom utgiftsområde 1. Vänsterpartiets budgetalternativ bör ses som ett sammanhållet paket där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat.

I slutskedet av beredningen av budgetpropositionen för 2022, dagen innan planerad justering, inkom Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna med ett gemensamt budgetförslag, vilket har försvårat processen. Som en del av den överenskommelse Vänsterpartiet har ingått med regeringspartierna om framtida samarbetsformer och kraftigt höjda pensioner

för de sämst ställda pensionärerna och för att regeringen lagt in Vänsterpartiets förslag om förbättringar i sjukförsäkringen som den s.k. Arnepensionen, höjda ersättningar och borttagen s.k. funkisskatt i sin budgetproposition stödde Vänsterpartiet i andra hand, då vårt eget förslag till budget fallit, regeringens budgetförslag i kammaren, framför förslaget från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna. Vidare anser Vänsterpartiet att regeringens förslag i sin helhet är bättre för Sverige, då det utgår från andra utgångspunkter än de auktoritära, nationalkonservativa värderingar som genomsyrar förslaget från Moderaterna, Sverigedemokraterna och Kristdemokraterna.

Vänsterpartiets samlade förslag när det gäller statens budget finns i partimotion 2021/22:3278. Motionen behandlas i betänkande 2021/22:FiU1, och vårt samlade förslag framgår av reservation 7 i det betänkandet. I den motionen finns också förslag till ram för utgiftsområde 1.

Förslaget till statens budget för 2022 inom utgiftsområde 1 läggs fram i partimotion 2021/22:3269.

Vänsterpartiets budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 1 innebär att anslaget 1:1 *Kungliga hov- och slottsstaten* sänks med 15 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Vidare anser jag att anslaget 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.* bör sänkas med 131 500 000 kronor jämfört med riksdagsstyrelsens förslag. Riksdagsledamöternas arvoden bör sänkas som ett led i att skapa förtroende mellan de folkvalda och det folk de representerar. Alla arvodesersättningar som är direkt knutna till riksdagsarbetet bör också avskaffas.

Anslaget 3:1 *Sametinget* bör sammantaget ökas med 31 500 000 kronor jämfört med regeringens förslag. För att ge Sametinget större resurser för att arbeta med språkfrågor tillförs anslaget 30 000 000 kronor. Det bör införas en möjlighet för samiska studenter att ansöka om stipendier för språkstudier i samiska. För detta ändamål bör anslaget tillföras 1 000 000 kronor. Sametinget beslutade 2007 att identifiera och kartlägga alla samiska kvarlevor vid museer och andra institutioner och anser att dessa bör återföras. Anslaget bör tillföras ytterligare 500 000 kronor för att Sametingets etiska råd ska kunna intensifiera arbetet med detta.

Vidare bör anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* tillföras ytterligare 50 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att förstärka länsstyrelsernas djurskyddstillsyn.

Jag anser också att anslaget 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten* bör ökas med 10 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag för att myndigheten ska kunna fullgöra bl.a. inspektioner och tillsyn med anledning av dataskyddsförordningen och kamerabevakningslagen.

Vidare anser jag att det vore värdefullt att samla arbetet med romska frågor vid ett nationellt centrum eller en myndighet. Anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* bör därför ökas med 10 000 000 kronor jämfört med regeringens förslag.

Det bör tillsättas en svensk ambassadör för att stärka arbetet med att genomföra FN-resolution 1325 och för detta ändamål föreslår jag att ett nytt anslag – *En svensk ambassadör för FN-resolution 1325* – tillförs 3 000 000 kronor.

4. Statens budget inom utgiftsområde 1, punkt 1 (L)

Tina Acketoft (L) anför:

Riksdagen beslutade den 24 november 2021 om ramar för statsbudgetens utgiftsområden och om en beräkning av statens inkomster. Beslutet innebar att riksdagen ställde sig bakom Moderaternas, Kristdemokraternas och Sverigedemokraternas gemensamma förslag till utgiftsramar, beräkning av statens inkomster och inriktning på budgetpolitiken. I enlighet med riksdagens rambeslutsprocess ställs Moderaternas, Kristdemokraternas och Sverigedemokraternas gemensamma budgetförslag och regerings- och de övriga oppositionspartiernas budgetförslag mot varandra som helheter, och budgeten beslutas sedan i två steg. Liberalernas budgetförslag är en sammanhållen helhet, och eftersom riksdagen i steg ett, rambeslutet, har ställt sig bakom Moderaternas, Kristdemokraternas och Sverigedemokraternas gemensamma förslag till ekonomiska ramar för statsbudgeten och inriktning på budgetpolitiken deltar jag inte i det nu aktuella beslutet om anslagens fördelning inom utgiftsområde 1. I stället framför jag i detta särskilda yttrande synpunkter på regeringens förslag och redovisar den anslagsfördelning och de förslag som Liberalerna presenterar i vår budgetmotion 2021/22:4181 samt utgiftsområdesmotion 2021/22:3939.

Sedan coronavirusets utbrott har världsekonomin befunnit sig i en djup kris. Det svenska näringslivet står i grunden starkt efter krisen. Samtidigt har de strukturella problemen som Sverige hade före pandemin förstärkts. Sverige upplever nu en historiskt hög arbetslöshet, och erfarenheten från tidigare kriser är att arbetslösheten riskerar att permanentas på höga nivåer under många år. Särskilt allvarig är situationen på arbetsmarknaden för utrikes födda, med en skillnad i sysselsättning mellan inrikes och utrikes födda som i dag ligger långt över genomsnittet i EU.

Det är tydligt att den politik som har förts under den rödgröna regeringens tid vid makten inte har förmått att komma till rätta med Sveriges utmaningar. En enorm kunskapsskuld i den svenska skolan i sviterna av coronapandemin, en historiskt hög långtidsarbetslöshet, en eskalerad gängkriminalitet, ett växande utanförskap och en elmarknad i kris – för att bara nämna några utmaningar som lämnats vind för våg. För att vända utvecklingen behövs en kraftfull, liberal reformagenda som svarar mot de utmaningar Sverige står inför. Det behövs en ny start för Sverige.

Liberalerna lägger fram en budget med en tydlig utgångspunkt: den nya start som Sverige behöver. En liberal reformagenda som ger Sverige en stark kunskapsskola för alla, som rivstartar arbetet med att betala av den integrationsskuld som allt för länge har tillåtit växa, och som ger Sverige

förutsättningar att bli världens första klimatneutrala välfärdsland. Därtill tillför vi en kraftig förstärkning till hela rättskedjan, stärker arbetslinjen i bidragssystemen, sänker skatten på arbete och sparande och stärker svenskt innovations- och företagsklimat.

Det är positivt att den nya budget som riksdagen har antagit innebär en mindre rödgrön politik för Sverige. På viktiga områden genomförs kursomläggningar i liberal och borgerlig riktning, vilket vi välkomnar. Samtidigt finns det inslag i budgeten som vi inte ställt oss bakom. Vårt eget budgetförslag är att betrakta som en helhet, och på majoriteten av utgiftsområdena överensstämmer inte riksdagens beslut med det förslag till ram som Liberalerna förespråkar. Vi väljer därför att inte delta i beslutet om fördelningen till anslag inom utgiftsområde 1. I det följande redovisas i sammanfattning innehållet i vårt budgetförslag för utgiftsområde 1.

Liberalernas budgetalternativ när det gäller utgiftsområde 1 innebär att anslaget 2:4 *Riksdagens ombudsmän (JO)* ökas jämfört med Riksdagens ombudsmäns (JO) förslag samt justeras för en sänkt pris- och löneomräkning. Granskningen av den offentliga makten är viktig och behöver förstärkas. Sammantaget föreslås en ökning av anslaget med 4 600 000 kronor jämfört med förslaget i propositionen.

Vidare bör anslaget 5:1 *Länsstyrelserna m.m.* tillföras dels 30 000 000 kronor för att samordna prognoser om det framtida elbehovet, dels 5 000 000 kronor för arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck. Anslaget justeras även för en sänkt pris- och löneomräkning.

Anslaget 6:6 *Institutet för mänskliga rättigheter* bör sänkas med 15 000 000 kronor för att bättre stå i proportion till andra liknande organ.

Vidare bör anslaget 7:2 *Åtgärder för den nationella minoriteten romer* höjas med 10 000 000 kronor för att ge utrymme för höjda ambitioner vid genomförandet av strategin för romsk inkludering.

Därutöver sänks vissa anslag jämfört med förslagen i propositionen på grund av att pris- och löneomräkningen bör reduceras med 20 procent på vissa myndigheter. De anslag som berörs är utöver de ovannämnda 2:1 *Riksdagens ledamöter och partier m.m.*, 2:2 *Riksdagens förvaltningsanslag*, 2:5 *Riksrevisionen*, 3:1 *Sametinget*, 4:1 *Regeringskansliet m.m.*, 6:2 *Justitiekanslern*, 6:3 *Integritetsskyddsmyndigheten*, 6:4 *Valmyndigheten* och 8:2 *Myndigheten för press, radio och tv*.

5. Regeringskansliet, punkt 2 (M)

Karin Enström (M), Lars Jilmstad (M), Erik Ottoson (M) och Annicka Engblom (M) anför:

Sverige är ett av världens mest digitaliserade länder, men när det gäller cybersäkerhet ligger Sverige betydligt sämre till enligt internationella jämförelser. Vi anser att en cyberkoordinator vid Regeringskansliet kan samla ansvaret i denna fråga som i dag är uppdelad på fyra departement och åtta myndigheter. Koordinatorn bör ha ett tydligt mandat, ett eget kansli och vara

en kontaktyta mellan Regeringskansliet och ett nytt cybersäkerhetscenter samt ingå i det nationella säkerhetsrådet.

Vi anser också att det bör vara en bättre samverkan vid Regeringskansliet för att möta de hybridhot som Sverige står inför. Regeringskansliets struktur med relativt svaga departement som saknar en tillräcklig tradition av samverkan och informationsdelning är inte anpassad för att möta denna komplexa hotbild.

Vidare anser vi att Regeringskansliets analysförmåga inom nya teknologier bör stärkas och att det inrättas ett sekretariat för säkerhetspolitik och långsiktig planering vid Försvarsdepartementet.

Mot bakgrund av att utskottet sedan lång tid tillbaka anser att riksdagen inte har till uppgift att fatta beslut i frågor som rör Regeringskansliets organisation eller departementens ansvarsområden, väljer vi att inte reservera oss till förmån för motionsyrkandena om dessa frågor. Vi framför i stället våra synpunkter här.

6. Regeringskansliet, punkt 2 (SD)

Fredrik Lindahl (SD), Mikael Strandman (SD) och Lars Andersson (SD) anför:

En viktig del av människors välbefinnande är att de får känna sig meningsfulla. Äldre personer som besväras av ensamhet känner sig sjukare och tröttare och tar fler mediciner än andra. Den ofrivilliga ensamheten är ett samhällsproblem som ska hanteras som ett sådant. Vi anser att äldres sociala behov behöver uppmärksammas i större utsträckning. Regeringen bör därför överväga möjligheterna att införa en äldreminister.

Mot bakgrund av att utskottet sedan lång tid tillbaka anser att riksdagen inte har till uppgift att fatta beslut i frågor som rör Regeringskansliets organisation eller departementens ansvarsområden, väljer vi att inte reservera oss till förmån för motionsyrkandet om dessa frågor. Vi framför i stället våra synpunkter här.

7. Utrikesförvaltningen, punkt 3 (SD)

Fredrik Lindahl (SD), Mikael Strandman (SD) och Lars Andersson (SD) anför:

Det israeliska parlamentet beslutade 1949 att Jerusalem skulle vara Israels huvudstad. I dag finns parlamentet, presidenten, högsta domstolen och departementen i Jerusalem. Mot den bakgrunden bör regeringen flytta Sveriges ambassad i Israel från Tel Aviv till Jerusalem.

Den svenska ambassad vars verksamhet även omfattar Somalia ligger i Kenya. I Somalilands huvudstad Hargeisa finns goda möjligheter att upprätta en mer närliggande ambassad. Regeringen bör se över möjligheten att upprätta en ambassad i Somaliland. Detta skulle stärka Somalias och Somalilands legitimitet. Det skulle effektivisera Sveriges arbete i Somalia och Somaliland

och samtidigt göra det möjligt för Sverige att bistå i arbetet med förbättrade relationer mellan Somalia och Somaliland.

Mot bakgrund av att utskottet sedan lång tid tillbaka anser att riksdagen inte har till uppgift att fatta beslut i frågor som rör Utrikesförvaltningens organisation eller förändringar i övrigt inom utrikesrepresentationen, väljer vi att inte reservera oss till förmån för motionsyrkandena om dessa frågor. Vi framför i stället våra synpunkter här.

8. Utrikesförvaltningen, punkt 3 (C)

Per Schöldberg (C) anför:

Jag anser att en feministisk utrikespolitik bör ha en liberal utgångspunkt där friheten från förtryck utgör utgångspunkten. Rätten till utbildning och rätten till sin kropp och hälsa är viktig för både flickor och pojkar. Jag anser att regeringen bör utveckla och förtydliga utlandsmyndigheternas uppdrag att jobba med jämställdhet och frågor om hbtqi och att stötta civilsamhällets aktörer.

Mot bakgrund av att utskottet sedan lång tid tillbaka anser att riksdagen inte har till uppgift att fatta beslut i frågor som rör Utrikesförvaltningens organisation eller förändringar i övrigt inom utrikesrepresentationen, väljer jag att inte reservera mig till förmån för motionsyrkandet om denna fråga. Jag framför i stället mina synpunkter här.

9. Utrikesförvaltningen, punkt 3 (V)

Mia Sydow Mölleby (V) anför:

År 2000 antog FN:s säkerhetsråd resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet. Jag anser att regeringen bör tillsätta en särskild ambassadör för att stärka arbete med att genomföra resolution 1325.

Mot bakgrund av att utskottet sedan lång tid tillbaka anser att riksdagen inte har till uppgift att fatta beslut i frågor som rör Utrikesförvaltningens organisation eller förändringar i övrigt inom utrikesrepresentationen, väljer jag att inte reservera mig till förmån för motionsyrkandet om denna fråga. Jag framför i stället mina synpunkter här.

10. Utrikesförvaltningen, punkt 3 (KD)

Tuve Skånberg (KD) anför:

Religions- och övertygelsesfrihet är en viktig fråga att ta hänsyn till i utformningen av svenskt utvecklingssamarbete. Det handlar om frihet från tvång och frihet att uttrycka sig och om icke-diskriminering. Jag anser mot denna bakgrund att regeringen bör se till att alla diplomater får utbildning och fortbildning i frågor som rör religionsfrihet. Regeringen bör även ge en särskild ambassadör i uppdrag att verka för att respekten för religionsfriheten stärks.

Jerusalem har aldrig varit huvudstad i något annat land än Israel eller för något annat folk än det judiska. Jag anser att den svenska ambassaden vid en lämplig tidpunkt bör flyttas från Tel Aviv till Jerusalem.

Mot bakgrund av att utskottet sedan lång tid tillbaka anser att riksdagen inte har till uppgift att fatta beslut i frågor som rör utrikesförvaltningens organisation eller förändringar i övrigt inom utrikesrepresentationen, väljer jag att inte reservera mig till förmån för motionsyrkandena om dessa frågor. Jag framför i stället mina synpunkter här.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Proposition 2021/22:1

Proposition 2021/22:1 Budgetpropositionen för 2022 utgiftsområde 1:

1. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2022 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt tabell 1.1.
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2022 ingå ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare åtaganden medför behov av framtida anslag på högst de belopp och inom de tidsperioder som anges i tabell 1.2.
3. Riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att under 2022 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 130 000 000 kronor (avsnitt 4.4.2).
4. Riksdagen godkänner investeringsplanen för 2022–2024 för anslaget 2:3 Riksdagens fastighetsanslag som en riktlinje för Riksdagsförvaltningens fastighetsinvesteringar (avsnitt 4.4.3).
5. Riksdagen bemyndigar Riksdagsförvaltningen att under 2022 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i fastigheter och tekniska anläggningar som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 2 200 000 000 kronor (avsnitt 4.4.3).
6. Riksdagen anvisar anslagen för budgetåret 2022 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse, när det gäller anslag som står till Riksdagsförvaltningens disposition, enligt tabell 1.1.
7. Riksdagen beslutar att Riksdagens ombudsmän (JO) för 2022 får anslagsfinansiera anläggningstillgångar som används i myndighetens verksamhet (avsnitt 5.4.1).
8. Riksdagen anvisar ett anslag för budgetåret 2022 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse för Riksdagens ombudsmän (JO) enligt tabell 1.1.
9. Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att under 2022 ta upp lån i Riksgäldskontoret för investeringar i anläggningstillgångar som används i verksamheten som inklusive tidigare upplåning uppgår till högst 20 000 000 kronor (avsnitt 6.5.1).
10. Riksdagen anvisar ett anslag för budgetåret 2022 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse för Riksrevisionen enligt tabell 1.1.

Redogörelse 2020/21:RS1

Redogörelse 2020/21:RS1 Riksdagsförvaltningens årsredovisning för verksamhetsåret 2020.

Motioner från allmänna motionstiden 2021/22

2021/22:65 av Björn Söder (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta Sveriges ambassad i Israel till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:94 av Dennis Dioukarev och Eric Palmqvist (båda SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta Sveriges ambassad till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:97 av Charlotte Quensel (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta Sveriges ambassad i Israel till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:237 av Markus Wiechel (SD):

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en löpande och mer transparent redovisning av anmälda oegentligheter vid utlandsmyndigheterna och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:449 av Hanna Gunnarsson m.fl. (V):

9. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en särskild svensk ambassadör bör tillsättas för frågan om att stärka det svenska arbetet med att implementera resolution 1325 och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:643 av Ann-Christine From Utterstedt (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att verka för att införa en ensamhetsminister och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:648 av Alexander Christiansson (SD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta den svenska ambassaden från Tel Aviv till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:736 av Magnus Jacobsson (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sveriges ambassad vid lämplig tidpunkt bör flyttas till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:798 av Ingemar Kihlström (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vid lämplig tidpunkt flytta Sveriges ambassad i Israel till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1364 av Sten Bergheden (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att flytta ansvaret för Tullverket från Finansdepartementet till Justitiedepartementet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:1876 av Anders Hansson (M):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ett utökat samarbete mellan Sverige, Danmark och Norge avseende ambassader, representationer, delegationer och konsulat och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2137 av Roland Utbult (KD):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vid lämplig tidpunkt flytta Sveriges ambassad i Israel till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2280 av Maria Nilsson (L):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inrätta en hybridhotsambassadör och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2567 av Markus Wiechel m.fl. (SD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att upprätta en ambassad i Somalilands huvudstad Hargeisa med ansvar för såväl Somalia som Somaliland och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2569 av Björn Söder m.fl. (SD):

6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att flytta Sveriges ambassad i Israel till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:2793 av Mikael Oscarsson och Magnus Oscarsson (båda KD):

2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige vid lämplig tidpunkt ska flytta sin ambassad i Israel till Jerusalem och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3269 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V):

Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2021/22:3639 av Pål Jonson m.fl. (M):

4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en cyberkoordinator på Regeringskansliet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3640 av Pål Jonson m.fl. (M):

8. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en bättre samverkan på Regeringskansliet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3643 av Pål Jonson m.fl. (M):

7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att stärka Regeringskansliets analysförmåga inom nya teknologier och tillkännager detta för regeringen.
11. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det bör införas ett sekretariat för säkerhetspolitik och långsiktig planering (SSLP) på Försvarsdepartementet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3666 av Annie Lööf m.fl. (C):

132. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utveckla och förtydliga utlandsmyndigheternas uppdrag att jobba med jämställdhet och hbtqi och aktivt stötta civilsamhällets aktörer i hela bredden av sitt uppdrag och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3803 av Carina Ståhl Herrstedt m.fl. (SD):

24. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att införa en renodlad äldreminister och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3882 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD):

21. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att alla diplomater bör ha genomgått utbildning och fortbildning i frågor som rör religionsfrihet, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:3883 av Lars Adaktusson m.fl. (KD):

39. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Sverige bör uppdra åt en särskild ambassadör att verka för att respekten för religionsfriheten stärks och tillkännager detta för regeringen.

46. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att vid lämplig tidpunkt flytta Sveriges ambassad till Jerusalem i enlighet med det som anförs och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:3907 av Matheus Enholm m.fl. (SD):

Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2021/22:3939 av Tina Acketoft m.fl. (L):

Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2021/22:4056 av Karin Enström m.fl. (M):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade resurser för bättre beredningsmöjligheter för riksdagen och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Regeringskansliet bör tillsätta utredningar för att ta fram nödvändig lagstiftning för att bekämpa gängkriminaliteten och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Regeringskansliet bör tillsätta utredningar om stärkta fri- och rättigheter och oberoende domstolar och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Regeringskansliet bör tillsätta en utredning om införandet av ett bidragstak och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att Regeringskansliet bör tillsätta en utredning om att avskaffa det generella strandskyddet och tillkännager detta för regeringen.
7. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ökade resurser för trossamfundens säkerhet och tillkännager detta för regeringen.

2021/22:4062 av Maria Gardfjell m.fl. (MP):

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska förstärka den politiska styrningen av vattenpolitiken genom att samla ansvaret hos ett ansvarigt statsråd och att synkronisering och samordning inom Regeringskansliet samt mellan myndigheter och centrala aktörer är avgörande för en sammanhållen nationell vattenpolitik, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

2021/22:4141 av Per Schöldberg m.fl. (C):

Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabell 1 i motionen.

2021/22:4186 av Tuve Skånberg m.fl. (KD):

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2022 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse enligt förslaget i tabellen.

2021/22:4197 av Elisabeth Falkhaven m.fl. (MP):

16. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att en vattenminister bör få ansvar för vattenfrågorna i regeringen, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens, riksdagsstyrelsens, Riksdagens ombudsmäns (JO) och Riksrevisionens samt motionärernas anslagsförslag

Anslag för 2022 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Tusental kronor

Anslag	Förslagen i propositionen	Avvikelse från propositionen						
		M	SD	C	V	KD	L	
1:1	Kungliga hov- och slottsstaten	149 157	±0	3 000	±0	-15 000	±0	±0
2:1	Riksdagens ledamöter och partier m.m.	981 205	±0	±0	±0	-131 500	±0	-1 100
2:2	Riksdagens förvaltningsanslag	984 675	10 000	10 000	±0	±0	±0	-1 600
2:3	Riksdagens fastighetsanslag	120 000	±0	±0	±0	±0	±0	±0
2:4	Riksdagens ombudsmän (JO)	123 577	±0	±0	±0	±0	±0	4 600
2:5	Riksrevisionen	355 822	±0	±0	±0	±0	±0	-700
3:1	Sametinget	61 800	±0	1 000	-72	31 500	-6 000	-100
4:1	Regeringskansliet m.m.	8 441 101	65 000	-25 000	6 156	±0	±0	-15 900
5:1	Länsstyrelserna m.m.	3 573 121	±0	15 000	4 456	50 000	-129 500	27 600
6:1	Allmänna val och demokrati	695 140	31 000	±0	±0	±0	±0	±0
6:2	Justitiekanslern	55 726	±0	±0	-72	±0	±0	-100
6:3	Integritetsskyddsmyndigheten	124 792	±0	5 000	-248	10 000	-13 000	-300
6:4	Valmyndigheten	27 000	±0	±0	-41	±0	±0	-100
6:5	Stöd till politiska partier	169 200	±0	-19 000	±0	±0	±0	±0
6:6	Institutet för mänskliga rättigheter	50 000	±0	±0	±0	±0	±0	-15 000
7:1	Åtgärder för nationella minoriteter	207 771	±0	±0	±0	±0	±0	±0

Anslag	Förslagen i propositionen	Avvikelse från propositionen						
		M	SD	C	V	KD	L	
7:2	Åtgärder för den nationella minoriteten romer	15 500	±0	±0	±0	10 000	±0	10 000
8:1	Mediestöd	1 055 519	±0	-140 000	15 000	±0	±0	±0
8:2	Myndigheten för press, radio och tv	45 682	±0	±0	-88	±0	±0	-100
9:1	Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	31 550	±0	-19 000	-37	±0	±0	±0
<i>Förslag till anslag utöver regeringens förslag</i>								
99:1	Svensk ambassadör för FN-resolution 1325	±0	±0	±0	±0	3 000	±0	±0
Summa för utgiftsområdet		17 268 338	106 000	-169 000	25 054	-42 000	-148 500	7 200

BILAGA 3

Regeringens förslag till beställningsbemyndiganden

Det har inte väckts några motioner med anledning av regeringens förslag till beställningsbemyndiganden.

Beställningsbemyndiganden för 2022 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Tusental kronor

Anslag	Regeringens förslag	Tidsperiod
6:5 Stöd till politiska partier	169 200	2023
8:1 Mediestöd	150 000	2023–2025

BILAGA 4

Utskottets anslagsförslag

Anslag för 2022 inom utgiftsområde 1 Rikets styrelse

Förslaget till beslut överensstämmer med propositionens förslag utom när det gäller anslagen 4:1, 5:1 och 6:1.

Tusental kronor

Anslag	Avvikelse från propositionen	Utskottets förslag
1:1 Kungliga hov- och slottsstaten	±0	149 157
2:1 Riksdagens ledamöter och partier m.m.	±0	981 205
2:2 Riksdagens förvaltningsanslag	±0	984 675
2:3 Riksdagens fastighetsanslag	±0	120 000
2:4 Riksdagens ombudsmän (JO)	±0	123 577
2:5 Riksrevisionen	±0	355 822
3:1 Sametinget	±0	61 800
4:1 Regeringskansliet m.m.	+40 000	8 481 101
5:1 Länsstyrelserna m.m.	-80 000	3 493 121
6:1 Allmänna val och demokrati	+10 000	705 140
6:2 Justitiekanslern	±0	55 726
6:3 Integritetsskyddsmyndigheten	±0	124 792
6:4 Valmyndigheten	±0	27 000
6:5 Stöd till politiska partier	±0	169 200
6:6 Institutet för mänskliga rättigheter	±0	50 000
7:1 Åtgärder för nationella minoriteter	±0	207 771
7:2 Åtgärder för den nationella minoriteten romer	±0	15 500
8:1 Mediestöd	±0	1 055 519
8:2 Myndigheten för press, radio och tv	±0	45 682
9:1 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information	±0	31 550
Summa för utgiftsområdet	-30 000	17 238 338

BILAGA 5

Utrikesutskottets yttrande 2021/22:UU1y

Utrikesförvaltningen

Till konstitutionsutskottet

Konstitutionsutskottet beslutade vid sitt sammanträde den 30 september 2021 att ge utrikesutskottet tillfälle att senast den 11 november 2021 yttra sig över proposition 2021/22:1 utgiftsområde 1 och de motioner som behandlas i betänkande 2021/22:KU1 Utgiftsområde 1 Rikets styrelse i de delar som berör utrikesförvaltningen.

Den 14 och den 28 oktober 2021 gav kabinetssekreterare Robert Rydberg utskottet information om Utrikesdepartementets ekonomi och utrikesförvaltningens utveckling.

I detta yttrande väljer utskottet att lämna synpunkter på anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. inom utgiftsområde 1 och på motion 2021/22:3269 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) i den del som rör detta anslag.

Utskottet lämnar också synpunkter på följande motioner som rör Sveriges utrikesförvaltning:

- 2021/22:65 yrkande 2 av Björn Söder (SD)
- 2021/22:94 av Dennis Dioukarev och Eric Palmqvist (båda SD)
- 2021/22:97 yrkande 2 av Charlotte Quensel (SD)
- 2021/22:237 yrkande 1 av Markus Wiechel (SD)
- 2021/22:449 yrkande 9 av Hanna Gunnarsson m.fl. (V)
- 2021/22:648 av Alexander Christiansson (SD)
- 2021/22:736 av Magnus Jacobsson (KD)
- 2021/22:798 av Ingemar Kihlström (KD)
- 2021/22:1876 av Anders Hansson (M)
- 2021/22:2137 av Roland Utbult (KD)
- 2021/22:2280 av Maria Nilsson (L)
- 2021/22:2567 yrkande 2 av Markus Wiechel m.fl. (SD)
- 2021/22:2569 yrkande 6 av Björn Söder m.fl. (SD)
- 2021/22:2793 yrkande 2 av Mikael Oscarsson och Magnus Oscarsson (båda KD)
- 2021/22:3666 yrkande 132 av Annie Lööf m.fl. (C)

- 2021/22:3882 yrkande 21 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD)
- 2021/22:3883 yrkandena 39 och 46 av Lars Adaktusson m.fl. (KD)

Utskottet föreslår att konstitutionsutskottet tillstyrker propositionen och avstyrker motionerna.

I yttrandet finns fyra avvikande meningar (SD, C, V, KD).

Utskottets överväganden

Utrikesförvaltningen

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar 8 441 101 000 kronor för 2022 till anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. Anslaget får användas för Regeringskansliets förvaltningsutgifter. Anslaget får även användas för utgifter för utrikesrepresentationen, kommittéväsendet och gemensamma ändamål (hyror, kapitalkostnader m.m.). Som mål för anslaget anges att Regeringskansliet ska vara ett effektivt och kompetent instrument för regeringen i dess uppgift att styra riket och förverkliga dess politik.

Anslaget föreslås ökas med 4 800 000 kronor för att finansiera arbete med analyser av statligt ägda företag. Anslaget föreslås minskas med 4 400 000 kronor för att finansiera arbete som utförs av Delegationen för kommunal ekonomi i balans inom anslaget 1:4 Tillfälligt stöd till enskilda kommuner och regioner inom utgiftsområde 25 Allmänna bidrag till kommuner och för en ökning av anslaget 1:2 Kammarkollegiet inom utgiftsområde 2 Samhällsekonomi och finansförvaltning.

Anslaget föreslås vidare ökas med 50 000 000 kronor 2022 och 25 000 000 kronor 2023 för att hantera engångskostnader som uppstår till följd av fastighetsprojekt i de lokaler Regeringskansliet hyr i centrala Stockholm.

Utrikesrepresentationen bestod den 1 augusti 2021 av 109 utlandsmyndigheter, varav 93 ambassader, sju delegationer och representationer, nio karriärkonsulat samt åtta Stockholmsbaserade ambassadörer (som täcker 31 länder). Vidare har Sverige drygt 320 honorärkonsulat.

Från den 1 januari 2000 till den 11 november 2021 beslutade regeringen att öppna 27 ambassader, en delegation och sju karriärkonsulat. För samma period beslutade regeringen att stänga 24 ambassader och sju karriärkonsulat.

Motionerna

Anslaget

I partimotion 2021/22:3269 av Nooshi Dadgostar m.fl. (V) föreslås bl.a. ett nytt anslag inom utgiftsområde 1 för att tillsätta en ambassadör. Vänsterpartiet anser att en svensk ambassadör bör tillsättas för att stärka det svenska arbetet med att genomföra FN:s säkerhetsrådsresolution 1325. Detta skulle bidra till att uppnå målen 5 Jämställdhet och 16 Fredliga och inkluderande samhällen inom Agenda 2030. Vänsterpartiet beräknar att en sådan satsning behöver en finansiering om 3 miljoner kronor för 2022.

Utrikesförvaltningen

I ett antal motioner av ledamöter från Sverigedemokraterna - kommittémotion 2021/22:2569 yrkande 6 av Björn Söder m.fl., motionerna 2021/22:65 yrkande 2 av Björn Söder, 2021/22:94 av Dennis Dioukarev och Eric Palmqvist, 2021/22:97 yrkande 2 av Charlotte Quensel och 2021/22:648 av Alexander Christiansson - anförs att Sveriges ambassad i Israel ska flyttas till Jerusalem.

I ytterligare ett antal motioner av ledamöter från Kristdemokraterna – kommittémotion 2021/22:3883 yrkande 46 av Lars Adaktusson m.fl., motionerna 2021/22:736 av Magnus Jacobsson, 2021/22:798 av Ingemar Kihlström, 2021/22:2137 av Roland Utbult och 2021/22:2793 yrkande 2 av Mikael Oscarsson och Magnus Oscarsson - anförs att regeringen vid lämplig tidpunkt bör flytta Sveriges ambassad i Israel till Jerusalem.

I kommittémotion 2021/22:2567 av Markus Wiechel m.fl. (SD) yrkande 2 anförs att regeringen ska upprätta en ambassad i Somalilands huvudstad Hargeisa med ansvar för såväl Somalia som Somaliland.

I partimotion 2021/22:3666 yrkande 132 anför Annie Lööf m.fl. (C) att regeringen ska utveckla och förtydliga utlandsmyndigheternas uppdrag att jobba med jämställdhet och hbtqi-frågor och att utlandsmyndigheterna utifrån detta aktivt ska stötta civilsamhällets aktörer i hela bredden av sitt uppdrag.

I kommittémotion 2021/22:449 av Hanna Gunnarsson m.fl. (V) yrkande 9 anförs att en särskild svensk ambassadör bör tillsättas för frågan om att stärka det svenska arbetet med att genomföra resolution 1325. I kommittémotion 2021/22:3883 av Lars Adaktusson m.fl. (KD) yrkande 39 anförs att Sverige bör ge i uppdrag åt en särskild ambassadör att verka för att respekten för religionsfriheten stärks. I motion 2021/22:2280 anför Maria Nilsson (L) att regeringen ska inrätta en hybridhotsambassadör.

I kommittémotion 2021/22:3882 av Gudrun Brunegård m.fl. (KD) yrkande 21 anförs att alla diplomater bör ha genomgått utbildning och fortbildning i frågor som rör religionsfrihet.

I motion 2021/22:1876 anför Anders Hansson (M) att regeringen bör verka för ett utökat samarbete mellan Sverige, Danmark och Norge när det gäller ambassader, representationer, delegationer och konsulat.

I motion 2021/22:237 yrkande 1 anför Markus Wiechel (SD) att regeringen bör införa en löpande och mer transparent redovisning av anmälda oegentligheter vid utlandsmyndigheterna.

Utskottets ställningstagande

Sverige behöver en effektiv och välutrustad utrikesförvaltning både i Stockholm och på plats ute i världen. Det är viktigt för att förstå politiska och ekonomiska skeenden i världen och för att upprätthålla relationer som ligger till grund för samarbete inom utrikespolitik, utvecklingssamarbete och andra viktiga områden med andra länder, regioner och multilaterala organisationer.

När det gäller motionsyrkanden som rör flytt eller upprättande av nya ambassader, uppdragsbeskrivningar för utlandsmyndigheter och

ambassadörer samt utrikesförvaltningens personalutbildning vill utskottet i likhet med i tidigare yttranden till konstitutionsutskottet om utgiftsområde 1 påminna om att det följer av regeringsformen att regeringen beslutar om Regeringskansliets och därmed utrikesförvaltningens organisation och fördelningen av resurser inom utrikesförvaltningen. Enligt utskottet är detta en lämplig ordning. Däremot förväntas regeringen löpande samråda med riksdagen om den strategiska utvecklingen av Sveriges utrikesrepresentation. Sveriges internationella relationer påverkas t.ex. av om en utlandsmyndighet öppnas eller strängs. Sådana beslut bör därför vara långsiktiga och bygga på väl förankrade strategier. Utskottet utgår från att regeringen samråder med riksdagen när det finns information om eventuella förändringar i utrikesrepresentationen.

Utskottet konstaterar att det vid ett tjugotal utlandsmyndigheter finns någon form av nordisk samlokalisering och att det finns en dialog mellan de nordiska utrikesförvaltningarna om ytterligare samverkan. Därutöver finns ett reglerat konsulärt samarbete sedan 1960-talet och olika lokala samarbeten mellan de nordiska ländernas utlandsmyndigheter. Därmed anser utskottet att det förslag som framförs i en motion om ett utökat samarbete mellan Sverige, Norge och Danmark när det gäller utrikesrepresentation är tillgodosett.

Med anledning av förslaget i ett motionsyrkande om en löpande och transparent redovisning av oegentligheter understryker utskottet, liksom i tidigare års yttranden om utrikesförvaltningen, vikten av att utlandsmyndigheterna i sin migrationsverksamhet har ett betryggande och ändamålsenligt skydd mot oegentligheter.

Med hänvisning till det anförda anser utrikesutskottet att konstitutionsutskottet bör avstyrka motionerna 2021/22:65 yrkande 2 (SD), 2021/22:94 (SD), 2021/22:97 yrkande 2 (SD), 2021/22:237 yrkande 1 (SD), 2021/22:449 yrkande 9 (V), 2021/22:648 (SD), 2021/22:736 (KD), 2021/22:798 (KD), 2021/22:1876 (M), 2021/22:2137 (KD), 2021/22:2280 (L), 2021/22:2567 yrkande 2 (SD), 2021/22:2569 yrkande 6 (SD), 2021/22:2793 yrkande 2 (KD), 2021/22:3666 yrkande 132 (C), 2021/22:3882 yrkande 21 (KD) samt 2021/22:3883 yrkandena 39 och 46 (KD).

I en motion föreslås en ökning av anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m. Utskottet har inga invändningar mot regeringens förslag till medelstilldelning för anslaget 4:1 och anser därmed att konstitutionsutskottet bör tillstyrka propositionen och avstyrka motion 2021/22:3269 (V) i den del som rör anslaget 4:1 Regeringskansliet m.m.

Stockholm den 11 november 2021

På utrikesutskottets vägnar

Kenneth G Forslund

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Kenneth G Forslund (S), Hans Wallmark (M), Olle Thorell (S), Hans Rothenberg (M), Jamal El-Haj (S), Kerstin Lundgren (C), Håkan Svenneling (V), Jennie Nilsson (S), Lars Adaktusson (KD), Annika Strandhäll (S), Joar Forssell (L), Aron Emilsson (SD), Camilla Hansén (MP), Mats Nordberg (SD), Jessika Roswall (M) och Christina Nilsson (SD).

Avvikande meningar

1. Anslaget (V)

Håkan Svenneling (V) anför:

Jag föreslår ett nytt anslag inom utgiftsområde 1 för att tillsätta en ambassadör. Jag anser att en svensk ambassadör bör tillsättas för att stärka det svenska arbetet med att genomföra FN:s säkerhetsrådsresolution 1325. Detta skulle bidra till att uppnå målen 5 Jämställdhet och 16 Fredliga och inkluderande samhällen inom Agenda 2030. Jag beräknar att en sådan satsning behöver en finansiering om 3 miljoner kronor för 2022.

Jag anser att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motion 2021/22:3269.

2. Utrikesförvaltningen (SD)

Aron Emilsson (SD), Mats Nordberg (SD) och Christina Nilsson (SD) anför:

Israeliska parlamentet beslutade 1949 att Jerusalem är den judiska statens huvudstad. Israel flyttade sin regering till västra Jerusalem 1950. Det israeliska parlamentet, presidentens kontor, högsta domstolen och departementen är placerade i Jerusalem. Sveriges ambassad i Israel bör vara förlagd i Jerusalem som de facto är Israels huvudstad.

För närvarande täcker Sveriges ambassad i Kenya även Somalia. Sverige bör se över möjligheten att upprätta diplomatiska förbindelser med Somaliland och upprätta en ambassad i Somaliland. En sådan flytt skulle stärka Somalias och Somalilands legitimitet. Det skulle effektivisera Sveriges arbete i Somalia och Somaliland och samtidigt göra det möjligt för Sverige att bistå i arbetet med förbättrade relationer mellan Somalia och Somaliland.

Vi anser att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motionerna 2021/22:2567 yrkande 2 och 2021/22:2569 yrkande 6. Övriga motioner bör avstyrkas.

3. Utrikesförvaltningen (C)

Kerstin Lundgren (C) anför:

Centerpartiet förespråkar en liberal feministisk utrikespolitik. Individens rättigheter och frihet från förtryck ska utgöra utgångspunkten. Utifrån ett sådant perspektiv osynliggörs inte andra minoriteter, hbtqi-personer eller unga pojkar, och kvinnor ses som aktörer i sin egen kapacitet, inte som offer. Centerpartiet tycker i enlighet med denna syn att det är viktigt att utveckla och förtydliga utlandsmyndigheternas uppdrag att jobba med jämställdhet och hbtqi och att utrikesrepresentationen aktivt ska stötta civilsamhällets aktörer i bredden av sitt uppdrag.

Vi anser att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motion 2021/22:3666 yrkande 132. Övriga motioner bör avstyrkas.

4. Utrikesförvaltningen (V)

Håkan Svenneling (V) anför:

En särskild ambassadör bör tillsättas för att stärka det svenska arbetet med att tillämpa resolution 1325.

Jag anser att motion 2021/22:449 yrkande 9 bör tillstyrkas. Övriga partiers motioner bör avstyrkas.

5. Utrikesförvaltningen (KD)

Lars Adaktusson (KD) anför:

Jag anser att den svenska ambassaden i Israel ska flyttas från Tel Aviv till Jerusalem vid lämplig tidpunkt. Helst bör ett sådant beslut fattas i samband med fredsförhandlingar mellan Israel och den palestinska sidan. Ett sådant beslut kommer att ge en tydlig signal till båda parter i fredsförhandlingarna om att Sverige menar allvar när vi argumenterar för en rättvis fred för alla.

Jag föreslår en särskild ambassadör för religionsfrihet. En ambassadör för religionsfrihet kan ställa krav när handelsavtal ingås eller ta fram rapporter om brott mot mänskliga rättigheter i länder som förtrycker religiösa minoriteter. Vidare bör alla diplomater och handläggare på Sida genomgå utbildning och fortbildning i frågor som rör religionsfrihet och religionens roll i lokala samhällen.

Jag anser att konstitutionsutskottet bör tillstyrka motionerna 2021/22:3882 yrkande 21 och 2021/22:3883 yrkandena 39 och 46. Övriga motioner bör avstyrkas.